

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš: po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5/1
Telefon šte. 72, ponoči tudi
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 36.Inseratni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 499Podružnici: Maribor, Barvarova ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.Račun pri poštnem čeku: zavodu: Ljub-
ljana št. 11.843 — Praha čisto 78.180
Wien, Nr. 105.842.

Ljubljana, 19. januarja.

Vzajemirjenje radi vnanjopolitičnega položaja se je ipak nekoliko poleglo. Sicer je pomirjenost pripisovati v prvi vrsti pomirljivim izjavam glede potovanja madžarskega ministrskega predsednika v Rim, ki je pomenilo prav tako hudo novico za našo vnanjo politiko, kakor vesti o tiranskem paktu. Glede albansko-italijanske pogodbe pa ni nastopila nikakoli sprememba, ki bi jo mogli smatrati kot omiljenje situacije, nastale z objavo te pogodbe.

V zadevi tiranskega pakta je vsekakor pesimizem še vedno upravičen. Registracija pri Društvu narodov se še ni izvršila; v kakoli obliki se bo izvršila, pa je še negotovo. Srdita diplomatska polemika proti paktu, ki je očividno izhajala iz Pariza, je bila vsekakor ugoden pojav za naše stališče in je povzročila dosti rezervirane izjave na angleški strani o paktu samem in njegovem nastanku. Vendar bi bil sklep na divergenco med italijanskim in angleškim stališčem v zadevi pakta vsekakor še prenašel.

Potem se je iz Beograda pojavila vest o neki italijanski ponudbi, katere vsebina je bila ta, da bi si Albanijo razdelili; Italija bi vzela primorski del, nam pa prepustila severni in vzhodni del s Skadrom vred. Vest se nikakor ne more vzeti dosti drugače kot senzacija, zakaj za danes, to je v dobri po tiranskem paktu, jo je težko resno vzeti v pretres. Predvsem jo dela neverjetno ta izkušnja, da spadajo taki predlogi v obseg tajnih dogovorov; možnosti, da bi prišla v javnost po indiskreciji, skoro da ne moremo jemati resno. Zaključimo lahko premetiranje te vesti s konstatcijo, da bi nam taka pogodba, ki bi nam glede politike napram Italiji v Albaniji izpodmaknila tla pod nogami eventualno poleg teritorialnega prirastka v najslabšem delu dežele prinesla ogromno škodo s tem, da bi primorski predel na široko izročila v posest neprijaznim nam razpoložene vesile in s tem definitivno postavila bojno fronto sredi Albanije.

Iz Bolgarije prihajajo, še nadalje ugodni glasovi; ali v konkretnem situacija ni pokazala napredka.

V Rumuniji so popolnoma pravilno razumeli, da bi naslonitev Madžarske na Italijo pomenila ogroženo teritorialne nedotakljivosti vseh madžarskih sosedov. Zato smo čuli iz Bukarešte prav energične izjave o vztrajanju v Mali antanti in o nespremenljivi vnanji politiki Rumunije v odnosih do vsega, kar tvori osnovo politike Male antante. Vrh tega je Rumunija pravkar sklenila prijateljsko pogodbo s Francijo, iz česar se vidi, da italijansko snubljenje v Bukarešti ni imelo toliko uspeha, kakor so si želeli naši nasprotniki in da Rumunija v odnosih do Francije in Italije ne pozna antiteze.

Da je Českoslovaška ob napovedi Bethlenovega obiska v Rimu izrekla afirmacijo Male antante še v odločnejši meri, je zelo enostavna stvar, o kateri nismo mogli dvomiti niti najmanj.

Iz Madžarske se sedaj javlja, da bi bilo Bethlenovo potovanje posvečeno samo vprašanju pristopa do Reke, tedaj problemom realne politike. Z očitnoje strane se naglašja, da so prišle vesti o Bethlenovem projektu prezgodaj v javnost, preden so se dozorela pogajanja, in da se Madžarska zaveda, kako je mogoče vprašanje gospodarskega dostopa do morja rešiti samo v sporazumu z Jugoslavijo. Skratka: Madžarska vodi samo realno politiko in ker ta veli, da je treba delati v sporazumu z jugoslovanskimi sosedom, v skladu s Horthyjevim mohlaškim govorom, ni pričakovati nikakih sprememb madžarske politike. K temu je pristaviti, da se danes Madžarski res ne kažejo možnosti drugačne politike.

Ker pa nam je brez dvoma računati z nadaljnjim rovarjenjem italijanske diplomacije, — saj nettune pogodbe še vedno niso ratificirane —, je stvar naše diplomacije, da se ne zadovolji s tem, v kolikor je naš današnji položaj ipak trdnjši nego si želijo v Rimu, nego da izboljša našo situacijo osobito na Balkanu.

Popolno soglasje med Briandom in vlado

Pariz, 19. januarja. G. Na seji ministrskega sveta je podal zunanji minister Briand obširen eksposé o položaju v Evropi, zlasti pa o pogajanjih med Francijo in Nemčijo. Prejšnji je tudi izjave, ki jih namerava podati v zunanjih odborih zbornice in senata o zunanji politiki vlade. Vsi ministri so soglasno odobrili te izjave, o čemer govori tudi uradni komuniké, ki je bil izdan po seji ministrskega sveta.

Po seji vlade je izjavil Briand novinarjem, da v nasprotju s trditvami nekaterih listov, ki vedo povedati o nesoglasjih v vladi, ves kabinet odobrava njegovo politiko. Ministri so soglasno pritrdili izjavam, ki jih namerava podati v zunanjih odborih, Briand je dodal, da bosta oba odbora določila, kdaj se začne velika debata o zunanjopolitičnih vprašanjih v zbornici in senatu.

Režim RR pred padcem

Izločitev radičevcev iz vlade. — Revizija računov g. Pucija. Volitve pod vodstvom g. Pribečevića?

Beograd, 19. januarja. p. Vse stoji pod vtisom napovedi boja, ki jo je zalučal Radić v Somboru g. Trifković. Ostavka vlade se pričakuje neposredno po oblastnih volitvah. Skupščina je sklicana za 25. t. m. in bo vlada najbrž še poskušala dobiti par dni časa s tem, da predloži vsem precej zaželeni zakon o centralni upravi, do 31. pa da odglosavati budžet o finančnem odboru.

G. Uzunović, ki čuti, da je Trifković pravzaprav njega udaril, upa na pomoč dejstva, da druga kombinacija kakor njegova, ni mogoča. Vlada Trifković-Pribečević-Korošec bi bila v radikalni stranki zaželenja, a je izključena vsled odpora g. Pribečevića in celega kluba SDS.

Vsi so si edini v tem, da so radičevci pred izločitvijo iz vlade. Radić je radi tega silno ponižen in tihi ter se ogiblje izjavljanju. A ve se, da ta umerjenost ni v spremembi značaja, ampak da izhaja iz slabosti in občutka, da gre Radićeva slava h kraju. Radićevi eksponenti po ministrstvih takorekoč že vzejo culice. Značilno za odnose med obema strankama je dejstvo, da radikali pretijo radičevcem z velikim maščevanjem. Besni do skrajnosti napovedujejo odpust vseh radičevskih uradnikov, zlasti v resortu poljoprivrede, kjer očitajo referentom in ekonomom, da so bili več-

noma lenuhi in partizani HSS.

Prilikom debate o budžetu poljoprivrede je bil na klopi g. Pucelj. Vse se je čudilo, da ga ni. Minister, ki ga nasleduje, je prepustil vso odgovornost svojemu predniku, ki je budžet zveržil, tako da se more smatrati vsa poljoprivredna akcija države za ogroženo. Kritika g. Demetrovića je bila porazna in so jo odobravalе vse stranke brez izjeme in tudi radičevci so delali, kakor da Pucija ne poznajo. Kar pa je g. Demetrović povedal o dispozicijskem fondu, ki si ga je g. Pucelj napravil iz razredne loterije, je vzbudilo občo odobranje, ker se je v javnosti o tem že deli časa šepetalo. V zvezi s tem se govori, da bodo računi g. Pucija revidirani, cel predmet pa da bo izročen glavni kontroli in anketnemu odboru.

Na vstop SLS v vlado nihče ne verjame. Vesti o zopetni avtonomistični akciji SLS se tu sprejemajo z izjavo, da so itak vedeli, da jezuiti ni zaupati.

V zvezi z vsemi dogodki se vobče pričakuje, da bodo po novih neuspešnih poskusih razpisane volitve. Ugiba se, kdo jih bo vodil. Možnosti ni mnogo, a v vseh kombinacijah, bodisi da so zraven davidovičevci ali krilo radikala ali del obojih teh frakcij, se predvsem imenuje SDS kot zrno volilne vlade.

Redukcije v resortu šum in rudnikov

Ljubljana zopet težko prizadeta. — Proračun ministrstva za šume in rudnike sprejet. — Politično zatišje v Beogradu.

Beograd, 19. januarja p. Danes se je v Beogradu praznoval praznik Bogojavljenja, ki je minil v političnem zatišju, ker razen seje fin. odbora ni bilo drugih dogodkov. Predsednik Uzunović popoldne niti ni prišel v svoj kabinet.

Popoldne od 16. do 19. je plenum finančnega odbora razpravljal in sprejel proračun ministrstva za šume in rudnike. Debatu je otvoril predsednik Radonjić s poročilom, da je uspeh sklenjene redukcije v budžetu ministrstva za socialno politiko 142 oseb, prihranek pa znaša 7.214.865. Pri ministrstvu za narodno zdravstvo pa je reduciranih 308 oseb, dočim prihranek znaša 15 mil. 685.572 Din.

Debatu o proračunu ministrstva za šume in rude je otvoril minister Milan Simonić s krajšim ekspozem, v katerem je naglašal, da je v sedanjem budžetu predvidenih 4.010 uradnikov, v novem pa 3.923. V tekočem budžetu so izdatki 412.098.902, v novem pa 374.702.986, torej manj 37 mil. 395.616 Din. V budžetu za l. 1926-27 so dohodki v rudarski stroki znašali 423 milijonov, v šumarski pa 215 milijonov, skupaj 638 milijonov. Sedaj pa je predvidenih manj dohodkov, in sicer v rudarski stroki 295 milijonov, v šumarski 164 milijonov, torej je predvidenih manj 179 milijonov. Po dosedanjih dispozicijah se lahko pričakuje, da bodo dohodki znašali okrog 440 milijonov.

Radičevci Hadžimanovič je v imenu vladne večine predlagal večje število osebnih in

materijskih redukcij. Zopet je Slovenija kruto prizadeta. Pri rudarskem poglavarstvu v Ljubljani se reducirata oba rudarska inšpektorja, en administrativen uradnik, en rudarski referent, en rudarski pripravnik. V rudarski šoli v Celju se ukine mesto enega služitelja. V direkciji šum v Ljubljani se ukine mesto višjega administrativnega svetnika, v odseku za taksacijo se ukine mesto enega šumarskega asistenta in šumarskega upravnika, v računovodstvu pa mesto šefa računovodstva in ekonomista, v šumarskem posojilnem fondu mesto višjega šumarskega upravnika in mesto šumarskega nadzornika, dalje pa še eno mesto šumarskega nadsvetnika, štirih šumarskih svetnikov, enega služitelja in pet čuvarjev. Debatu so se udeležili posl. Smodej, Gnjatić, Svetislav Popović in Joca Jovanović.

Svetislav Popović (SDS) je kritiziral celokupno vladno politiko v tem resortu. Ne izvršujejo se ustavne odredbe o ekspanziji velikih gozdnih posestev in o brezplačnem izdajanju drv za kurjavo siromakom. O tem ni niti sledu. Navaja, v kako težkih priklakah se nahaja naše rudarstvo in šumarstvo in kako vlada ravnodušno gleda na propadanje naše šumske in rudarske industrije tako, da preti opasnost, da bo prišla v roke inozemcem. Nato je bil ta proračun sprejet. Jutri pride na vrsto proračun ministrstva za javna dela in prometnega ministrstva.

Božidar Kukuljević-Saksinski †

Varaždin, 19. januarja. n. V Divancu pri Varaždinu je umrl hrvaški pesnik in književnik Božidar Kukuljević-Saksinski, potomec slavnega hrvaškega zgodovinarja in pesnika Ivana Kukuljevića-Saksinskega.

Samomor Slovenke v Splitu

Split, 19. januarja. n. Tu se je v očetno kislino usmrtila Slovenka Marija Marolt iz Kočevja. Živela je z nekim muslimanom ter se je usmrtila radi nesrečne ljubezni.

Hlinka o vstopu v vlado

Praga, 19. januarja. d. V «Slovaku» govori Hlinka o razlogih, ki so dovedli slovaško ljudsko stranko do vstopa v vlado. Pravi, da so bili glavni razlogi kulturni in gospodarski. Vstop v kabinet pomenja za Slovake tudi nadaljni korak k dosegu avtonomije, ker dobe Slovaki sedaj namesto ministra za Slovaško ministrskrajana, na mesto neznanega odbora za deželni zbor. Imeli bodo deželnega predsednika, ki bo postavil velik del upravnih uradnikov. Pri ostalih resortih se bo vedno čulo mnenje deželnega predsednika. Po Hlinkovem mnenju je izšla slovaška ljudska stranka kot zmagovalka iz te borbe za vlado. Hlinka pravi nadalje, da ni hotel vstopiti v kabinet, da se izogne obrekovanju, čeprav je od vseh Slovakov morda največ žrtvoval na imovinski svobodi in delu.

Novi slovaški minister dr. Tisso je imel pri nastopu svojega mesta govor, v katerem je dejal, da pomenja vstop stranke v vlado zgodovinski dogodek, ki ne zaostaja mnogo za onim leta 1918. Takrat so se združili Čehi in Slovaki v skupno državo, sedaj pa so se zopet združili v vladi, da uredijo svojo neodvisno državo.

Poljščina v Gdansk

Varšava, 19. januarja. (be.) Prometno ministrstvo je odredilo, da se imajo železniški uradniki v Gdansk v določenem roku naučiti poljščine.

Madžarski umik . . .

Madžarski politiki izjavljajo, da je sporazum z Rimom mogoč samo preko Beograda? — Italija pravi, da zasleduje samo mirno politiko.

Beograd, 19. januarja g. «Politika» prinaša razgovor svojega dopisnika v Budimpešti, ki ga je imel z nekim madžarskim politikom, ki stoji zelo blizu predsedniku vlade grofu Bethlenu in znanemu ministru Valku. Ta politik je dejal, da je prišla vest o potovanju Bethlena v Rim v javnost vsled indiskrecije. Oba sta hotela odbržati svoj načrt v tajnosti, dokler se ne sporazume Budimpešta z Beogradom o nameravanem po'ovanju v Italijo. Popolnoma napačna je razlaga javnega mnenja v Jugoslaviji, da pomenjajo pogajanja med Italijo in Madžarsko nov člen v verigi okrog Jugoslavije. Madžarska je danes razorožena in torej ne prihaja v poštev za kombinacije, kakršne so bile mogoče pred vojno. Politčne in gospodarske potrebe silijo Madžarsko, da si poišče dostop do morja. Ureditev tega vprašanja je edini razlog za Bethlenovo vželo v Rim. V Jugoslaviji ni modernega pristanišča, ki bi prihajal v pošev za Madžarsko. Tako ostaja na razpolago le Reka, ki je bila pred vojno madžarsko pristanišče. Za vsak sporazum v tem pogledu z Italijo je potreben pristaneek Jugoslavije, ker mora vse blago iz zaledja do morja preko njene

ga ozemlja. Zato je tudi potreben predhodni sporazum z beograjsko vlado. Med Madžarsko in Jugoslavijo se bodo, kakor meni ta politik, kmalu začela zadevna pogajanja. Sele potem bo javnost popolnoma informirana o pravem stanju stvari.

Budimpešta, 19. januarja p. V «Pester Lloyd» pravi italijanski poslanik, da se nekateri inozemski časopisi pričnejo tendenciozno vesti o politiki Italije. Še nobena politika ni bila tako jasna, lojalna in določena, kot je italijanska, ki je najbolje karakterizirana s tem, da stremi za tem, da se Italija sporazume z vsemi državami v duhu Locarna, da se ne vmešava v notranje razmere drugih držav, da brani italijanski interes v inozemstvu in se kaže veselo, kar je v resnici. Italija ne goji nikakega tajnega sovraštva do katerekoli države in drugi ne dela na tem, da obkoli kak narod. Njeno načelo je prijateljstvo za prijateljstvo v duhu lojalnosti. Nesoglasja in slaba volja se moreta vedno pojaviti, ali italijanska vlada je vedno pokazala dobro voljo, da se zopet doseže sporazum. Vse vzemirajoče vesti o prikritih namerah italijanske politike je treba smatrati za boleste vizije.

Pred sestavo nove nemške vlade

Socijalni demokrati čakajo na program nove vlade. — Usoda dr. Marxove misije odvisi zdaj od nemške ljudske stranke.

Berlin, 19. januarja. b. Državni kanceler je dopoldne poročal predsedniku Hindenburgu o svojih dosedanjih poizkusih, da sestavi vlado srednjih strank. Prej pa se je na dolgo razgovarjal s predsednikom parlamentarne frakcije nemške ljudske stranke dr. Scholzom. Veliko nade za uspeh dr. Marxove misije daje današnji sklep socialnodemokratskega parlamentarnega kluba, ki je skoro enoglasno odobril stališče svojega izvršnega odbora. Socijalisti nimajo načelno ničesar proti dr. Marxovemu kabinetu sredine, marveč hočejo potakati objavo njegovega programa. Sele tedaj izreko končno sodbo. Sedaj odvisi vse od etališča, ki ga zavzame ljudska stranka.

Marxova vlada srednjih strank se je doslej zunanje politično opirala na socijaliste, notranje pa na reakcijske nacionalce. Stresemann bi želel, da ostane tako še naprej. Temu pa se upira centrum in demokrati, ki uvidevajo, da taka dvojna igra ne orajo trajati brez konca. Zlasti pa socijalisti

ne marajo več podpirati kabineta, ki bi doma realno reakcionarno politiko. Da pride do razčiščenja, so vrgli zadnjo Marxovo vlado, zahtevajoč predvsem glavo dr. Gesslerja, ministra za narodno brambo. Gesslerja brani poleg desničarjev sam predsednik Hindenburg. Vprašanje izčiščenja državne brambe je največja nevarnost, ki preti kabinetu srednjih strank, kakršnega želi sestaviti dr. Marx. Vrlo težko bo najti kompromis med ljudsko stranko in socijalisti. Če slednji ne bodo prevečmenito insistirali na takojšnji izpolnitvi vseh zahtev, je Marxov uspeh začasno priširan. V nasprotnem slučaju pa ulegne prišli do novega poizkusa naslonitve na desno ali pa do razpusta parlamenta.

Berlin, 19. januarja. (be.) Socijalno - demokratska parlamentarna frakcija je imela danes sejo, na kateri se je skoraj soglasno strinjala z načelstvom, ki nima v načelu ničesar proti kabinetu sredine. Odločiti pa se more šele tedaj, ko bo popolnoma znan program nove vlade.

Rusija računa z nevarnostjo nove vojne

Odgovor Rykova na ameriške obtožbe. — Fašizem ogroža mir.

Moskva, 19. januarja. dg. Na otvoritveni seji kongresa organizacije za kemično zračno vojno je imel važen govor predsednik sveta ljudskih komisarijev Rykov. Ta govor je smatrali za odgovor na sumničnija ameriškega državnega tajnika Kellogga proti sovetom. Rykov je rekel, da Rusija nikakor ni poslala svojih emisarjev v Ni karagum in Mehiko, da bi tamkaj zanetili nezadovoljstvo in vstaje. Sovjetska vlada se strogo drži svojih načel, da se ne vmešava v notranje zadeve drugih držav. Ako bi se eden ali drugi njenih zastopnikov v inozemstvu ne držal teh načel, bi bil takoj odposlan.

Rykov je govoril tudi o nevarnosti nove vojne. Dejal je, da približevanje fašizma

ruskim mejam tega ne izključuje. Puči v Poljski in Litvi omogočajo nevarne spore, ki imajo lahko dalekosežne posledice. Opasnost je tudi, da se dajo male baltske države izrabiti od imperijalističnih držav, kakor na primer Anglija.

Končno je govoril pozval kompetentne činitele, naj povečajo kar največje paznjo sovjetskemu letalstvu, ki nima dovolj težkih aeroplanov.

O spomenici ameriškega državnega tajnika Kellogga se je z začetudenjem izražal ameriškim novinarjem tudi ljudski komisar Litvinov. Ironiziral je njegove trditve in rekel, da so poplave v Floridi in potresi na Japonskem najbrže «tudi» delo boljše viške agitacije.

Diplomatske posledice tiranskega pakta

Rim, 19. januarja. (be.) Radi sklenitve pogodbe o zvezi in prijateljstvu med Italijo in Albanijo, ki je zbudila toliko vzemirjenja v Evropi in je vplivala tudi na medsebojno razmerje med nekaterimi državami, nameravajo, kakor se čuje, francoska, grška in zlasti jugoslovenska vlada od poklicati svoje poslanike iz Tirane. Na njihova mesta pridejo drugi, sposobnejši diplomati. Baje bo odposlanc tudi italijanski poslanec baron Aloisi. Na njegovo mesto pride ali kak drug poslanik, ali pa, kakor vedo nekateri povedati, eden višjih funkcionarjev zunanje ministrstva. Pričakovati je za prihodnje dni precejšnje spremembe v diplomatskem zboru pri albanski vladi.

Kompromis med Zedinjenimi državami in Mehiko?

Mexico City, 19. januarja. d. Kakor vse kaže, se bo spor med Zedinjenimi državami in Mehiko zaradi petrolejskih zakonov poravnal s kompromisom. Trgovinski minister Morones je že imel konferenco z zastopniki petrolejskih družb. Posledica teh razgovorov je, da se je napetost precej polegla, ker se je dosegel zadovoljiv sporazum. Vlada je dala razumeti, da je pripravljena dovoliti družbam nadalje obratovanje, dokler sodišče ne izreče svoje razsodbe. Po mnenju poučenih krogov je s tem odstranjena neposredna nevarnost spopada med obema državama.

Churchill pri papežu

Rim, 19. januarja. s. Papež je danes sprejel v privatni avdienci angleškega zakladnega kancelarja Churchilla, ki so ga spremljali njegov brat, njegov sin in angleški poslanik pri Vatikanu. Po avdienci je posetil Churchill državnega tajnika kardinala Gasparrija.

Pofašistenje znanosti v Italiji

Rim, 19. januarja. d. Vlada pripravlja odlok, po katerem mora biti vsak vseučiliški profesor v Italiji fašist. Noben univerzitetni namestnik ne sme biti član kake druge stranke ali frakcije. Vsi profesorji bodo morali fašističnemu režimu prisesti, da mu ostanejo zvesti. Kdor od profesorjev se ne bo hotel vpisati v fašistično stranko, bo po novem odloku odpuščen iz službe.

Zapor radi neplačevanja davkov v Italiji

Rim, 19. januarja. d. Vlada je izdala odlok, s katerim sodišča lahko spremene denarne kazni zaradi neplačevanja davkov v zaporne. Z drugim odlokom se pooblašča prometni minister, da sme tekom petih let odpuštili iz pomorske službe one uslužbence, ki z delom ali besedo nasprotujejo narodnemu čutu.

Poljska in Rumunija

Varšava, 19. januarja. g. Danes je bila izmena ratifikacijskih listin glede garancijske pogodbe med Poljsko in Rumunijo, ki je bila nedavno sklenjena.

Čičerin v Nemčiji

Berlin, 19. januarja. (be.) Ruski zunanji minister Čičerin je dospel v Bühlerhöhe v Schwarzwald, kjer ostane kratak čas na odhodu.

Litva in Vatikan

Kovno, 19. januarja. (be.) Vlada je sklenila vzpostaviti odnose z Vatikanom, ki jih je prejšnji kabinet prekinil.

Amerika odklonila lausansko pogodbo

Washington, 19. januarja. (be.) Senat je s 50 proti 34 glasovom odklonil lausansko pogodbo.

Radičevske tatvine iz državne blagajne

Pod raznimi naslovi zlasti »za nakup bikov« državi ukraden državni denar se razdeljuje te dni med radičevske agitatorje v Sloveniji.

Že ko je g. Pucelj začel znano agitacijo s Slovensko banko, so se ljudje vprašali, čemu to. Saj je vsakdo vedel, da SDS nima z banko nobenega posla in da so že leta 1924 v njeni upravi izgubili vpliv močje, ki so pripadali SDS. Vedelo se je ravno iz nasprotnih časopisov, da je bila banka prevzeta že leta 1924. Po natančni reviziji od Landerbanke, leta 1925, pa je prišla zraven še Trboveljska in je vso upravo vodila Landerbanka po svojih eksperimentih.

Ko ti očiti niso držali, je g. Pucelj pričel operirati z znanim izplačilom 500.000 Din iz dobička leta 1922. A tudi tu je nallet na odgovor, ki ga je razorožil. Ta kredit je bil banki vrnjen, ko je nastopila nova delničarska grupa.

Ostalo ni torej nič. Ta čas pa so prišli na dan zanimive stvari, ki pričajo, zakaj je bivša SKS s pomočjo SLS dvignila gonjo radi Slovenske banke. Našlo se je namreč, da je Trboveljska ukazala Slovenski banki oktobra 1925. izplačati za eksponente vlade RR

2 in pol milijona dinarjev »za propagandne svrhe«. Tedaj sta dva radičevska ministra Slovenski banki nagajala, kar se da in Trboveljska, ki se sicer danes noče zavedati svoje odgovornosti glede Slovenske banke, je pristala za odstranitev teh šikan na kredit 2 in pol milijona dinarjev, ki so bili izplačani iz blagajne Slovenske banke in do danes niso vrnjeni.

Mi smo vodstvo HSS pozvali, da pove, kam je šel ta denar. In naravno je, da bi ga morali prejemniki dati nazaj. A HSS s Puceljem se nato le zviija. In tudi naša stara tetka v Kopitarjevi ulici, jezuitska SLS, ki je to vprašanje pokrenila l. 1925. v Narodni skupščini, je kar jiho. Zakaj ne zahteva denarja nazaj, bodisi za vlagatelje ali pa za trboveljske staroukolenke?

Medtem pa gonita obe zaveznici SLS in SKS lajno o Slovenski banki. Eksponenti SKS pridno gulijo bančno maso in se mastijo, kjer morejo. A po načelu »reci mi, da ti ne poreče«, obrekujejo in marsikak naivnež, mesto da bi z nami vred se boril za interese vlagateljev, s svojim čenčanjem podpira in izmikanje Landerbanke, dasi vsakdo ve, da so bile slovenske filijale Slovenske banke zlasti one v Kranju, Ljubljani, Celju, Mariboru izvrstno ure-

jevale in dobičkanosne, banko pa so pokopali drugi razlogi.

Mi na nečuvana izzivanja Puceljeve stranke, ki je ves svoj boj naslonila na laži o Slovenski banki, seveda več molčati ne moremo. Od dne do dne nam prihajajo dopisi, da treba škodljivce udariti, kakor zaslužijo. Tako se nam te dni poroča o novih zlorabah radičevskih prvakov v denarnih zadevah.

G. Pucelj objavlja v svojem listu, kaj je dal kot minister poljoprivrede za eno ali drugo društvo. Take podpore so se dajale vedno, a to pot samo v zvezi s partijskimi interesi. Prav je poslanec Demetrovič povedal, da je bila razredna loterija nekaj dispozijski fond g. Pucelja.

Opozarjajo nas na znamenito »podporo«.

»za nakup plemensko živine«
In sicer v mariborski oblasti 170.000, v ljubljanski pa »Ekonom« 100.000 dinarjev. »Ekonom« seveda nima s plemensko živino nobenega posla in nikdar se ni dalo te vrste denarja špekulacijski nakupni centrali. Že to je bilo sumljivo. In res, kmalu je po vsej deželi začelo deževati.

malih »podpor za nakup živine«.

In to raznim agitatorjem radičevcev po tisoč in več dinarjev.

Ta denar je iz državne blagajne ukraden za provedbo oblastnih in bodočih volitev.

Tatvina državnega denarja
pod naslovom »za nakup bikov«, ki se včasih spreminja tudi »v podporo živinorejcem«, izvršena preko »Ekonom«, je pač višek lopovščine in korupcije. Po vsej Sloveniji trosi te dni bivša SKS iz te državne podpore velike zneske med svoje agitatorje, ki kupujejo ne sicer bikov, pač pa volice.

Razume se, da ta stvar ne bo ostala brez reakcije, ki mora izbrisati iz prijetnega družbo, ki hoče drugim očitati, sama pa si je napolnila žepe iz državne blagajne.

Ministrstvo poljoprivrede mora nemudoma odrediti preiskavo radi izvršenih zlorab in ko bodo pregledani vsi računski raznih podpor, s katerimi se hvali »Kmetijski list«, bomo doživeli »panama« slovenskih kmetijacev, ki bo v senco postavil slične srbijanske dogodke.

Brači Srbo-Hrvatima, koji nisu pristaje SDS!

23. a. m. u celoj državi vrše se izbori za oblasne skupštine, a mi koji se nalazimo van svojih oblasti, neki na studijama, a neki u službi, stojimo ovde — u Sloveniji pred odlukom kako da ispunimo svoju dužnost prema Otadžbini, kako i za koga da glasamo.

Po svom uverenju, mi smo svi naprednog mišljenja i ako ne pripadamo jednoj te istoj stranci. Priznajem da je teško ogrešiti se o princip svog partijskog uverenja, teško je glasati za koju drugu stranku. Ali pogledajte braćo draga, okolinu u kojoj živimo, pogledajte izbornu borbu, koju ovde u Sloveniji vode poglavito dve stranke i to: SLS i SDS, koja je kao najjača napredna stranka ponudila saradnju svim manjim naprednim grupama.

Samostalna demokratska stranka stupa u borbu sa parolom bratstva i jednakosti iz zahvalnosti prama svima onima koji kosti svoje posejše na Kajmakalanu, Dobrotu polju, Dobrudži i ostalim grobištima herojske Srpske Vojske i jugoslovenskih dobrovoljačkih divizija, prama svima onima koji su na bilo koji način doprineli svojoj, makar i najmanju žrtvu našem Ujedinjenju.

Slovenska ljudska stranka, stranka koja posle svih onih žrtava datih za naše Oslobođenje, traži autonomiju i na taj način širi razdor među braćom. Setite se braćo kad su vam pripadnici te stranke sa mržnjom u srcu dovikivali: »tuciji«, »priseljenci« i slično tome.

Nemojte misliti, braćo, da ovim želim agitirati za SDS, ne — ja samo apelujem na vaš ponos, na vašu nacionalnu svest, da pomognete u borbi onima koji od pametne osećaju isto kao i vi, koji imaju iste ideale kao i vi, a protiv onih koji su kada se naši Oslobođioc potuče po tujini od nemila do nedraga, likovali u pobjedi austro-madžarskih bajuneta.

Braćo ja držim da svaki onaj, koji ljubi svoju otadžbinu a ne glasa za oblasne izbore u fronti Naprednog bloka, ogrešuje se o princip svoje nacionalne svesti i neoduzuje dužnu poštu svojim Oslobođiocima, jer svi ovi Ravničari i Pucelji sa svojim grupama nemogu dati svome narodu ono što može jedna silna Napredna stranka.

Jugosloven.

Klerikanci protiv delavstvu

Znano je, kako so klerikanci v Ljubljani opeharili kršč. socialno delavstvo za kandidature, ko so jim vsilili za kandidate na prvih mestih prijatelje »poslovnih« kristjanov. Tudi drugod kandidirajo delavce na takih mestih, da ne bo v ljubljanski in mariborski oblasti, kjer bo 117 oblastnih poslancev nihče izmed njih izvoljen. Seveda se kljub temu sedaj v volilnem boju predstavljajo kot največji prijatelji delovnih slojev in njihov disk se kar cedi fraz o potrebi rešitve raznih delavskih vprašanj. Kako pa je s klerikalnim prijateljstvom napram delavstvu v praksi?

V resnici so klerikanci največji škodljivci delavstvu. znani dogodki na Zaloški cesti so sicer že sami dovolj značilni za protidelavsko mentaliteto SLS radi katere bi noben delavec ne mogel biti niti pristati. Delavske žrtve so bile žal hitro pozabljene in v znak hvalečnosti je dobila SLS za nagrado pri naslednjih volitvah še tisoče delavskih glasov. Odkar pa je dr. Korošec izvoljen v Ljubljani s pomočjo delavskih kroglice, pa vendar prihaja boljše spoznanje ker ni še noben poslanec pokazal za svoje volilce tako malo zanimanja kot naš on. Koliko je delavcev, ki lahko navedejo eno samo uslugo, ki bi jo dr. Korošec njim napravil od zadnjih volitev?

Delavstvo bolj in bolj uvideva, da je SLS ki ima od 26 slovenskih poslancev 20, glavni krivec sedanje mizerije. Klerikanci so odjedli vsemu delavstvu kruh, ko so ubili našo industrijo in trgovino s povečanjem vseh možnih davčnin, dohodnine, uvedbo davka na vojno dobičke in prometne davke, ko so bili l. 1920 v vladi in z uveljavljanjem taksnega zakona ter 30% povzajanja vseh davkov, ker so osedlali in podpirali p. 1923 radikalni homogeni režim. Z upropačenjem industrije in trgovine, so povečali na ta način brezposelnost, pritiskali na znižanje delavskih mezd, ubili konzumno možnost delavstva, poslabšali njegovo prehrano, povečali odstotek boleznih med njim ter tako vsled večjih izdatkov Zavoda za zavarovanje delavcev oškodovali delodajalce kakor delavce, ki plačujejo vanj.

Ker socialisti danes v Ljubljani in drugod nečajo več služiti njihovim političnim težnjam, — še osei gre samo enkrat na led, — jih proglašajo za brezverce, kakor so že proglašali socializem, ki je gospodarsko gibanje za zboljšanje materialnega položaja ljudi za brezbožstvo. Ker jim socialisti te ali one strule nečajo več slepo služiti v svojo škodo trdijo sedaj zopet, da so socialisti proti veri po zgledu avstrijskih škofov, ki so izdajali proti njim celo pastirske liste, vpljejo, da so brezbožci, ter se tako poslužujejo istega trika kakor proti ostalim naprednim strankam. Vsakdo, kdor ne stoji za njimi in kdor ne služi njihovim interesom, je ateist. In kakor se razvleže razmere v klerikalni stranki se bo še zgodilo, da bodo tudi kršč. socialci proglašeni za brezbožce.

Koliko veljave imajo sploh načela kršč. socializma, ki temelji na ljubezni do bližnjega, v klerikalni stranki, pa dokazuje njihovo delstvo, da klerikalna gospodarska podjetja niso imela nikdar nobenega uspeha napram svojim nastavlencem. Brez pardona so jih metali in jih še mečejo na ceste, ako se niso kazali za vnete pristaje

klerikalizma in ako se niso hoteli uklanjati njihovi strankarski diktaturi.

Dogodki zadnjega časa so postavili socialno čustvovanje klerikalnih voditeljev v še jasnejšo luč. Iz vrst voditeljev klerikalne stranke je bilo zagroženo vsem njihovim ljudem, da jim bodo uničili eksistenco in da jih bodo z družinami vred pometali na ceste, ako se bodo upirali njihovi diktaturi ter kandidaturi ljudi, ki so jih postavili samovoljno na kandidatne liste za oblasne skupštine.

In kako postopajo drugače z uslužbenci v klerikalnih podjetjih. Se ni dolgo, ko se je v velikem klerikalnem podjetju ponesrečil oče številne rodbine, toda to klerikalno podjetje, ki razpolaga z milijonskim kapitalom, ni imelo niti vinarja zanj in njegovo rodbino.

Klerikalcem so delavci dobri samo takrat kadar potrebujejo njihove volilne kroglice, drugače jih nečajo poznati. Kaj brigajo dr. Gosarja delavci, ko pa je bil kot poslanec izvoljen v kmetnem okraju? Njegova Delavska zveza je zatajila in izdala celo svoje podporizajacijo v ljubotemskem okraju, kjer so mali kmetijski posestniki in vinčarji postavili svojo kandidatno listo. Kaj brigajo nekdanje voditelje kršč. poslancev posl. Kremžarja delavstvo, ko pa je izvoljen istotako v kmetnem okraju in včele tudi brez delavcev po 9000 Din na mesec poslanskih dilet? In kaj brigajo dr. Brečta delavci v Ljubljani, ko kandidira v ljubljanski okolič in bo odložil ljubljanski mandat, ako bo tamkaj izvoljen.

Toda varajo se naši klerikalni demagogi, ako mislijo, da bo delavstvo še nadalje nasledalo njihovim praznim frazam in obljubam. S svojim delom oziroma brezdeljem so pokazali, da so sovražniki delavstva. Zato jim ves njihov teror ne bo nič pomagal, še je v veljavi tajna volilna pravica in še imajo delavci svoje možgane!

V znak protesta proti klerikalnemu nasilstvu, proti škodljivim klerikalnim gospodarskim in socialnim politikam bodo zavedni delavci dne 23. januarja volili proti vsiljivim klerikalnim kandidatom.

Bivši kršč. sociallec.

Ukinjenje Mlekarske šole v Škofji Loki

Včeraj je prinesel brzojav iz Beograda težko vest, da so radičevci in radikalni ukliki kredite za Mlekarsko šolo v Škofji Loki in za hmeljarsko šolo v Zalcu.

Dolgo se je vršila borba za uresničenje lepe ideje, da se da od države vedno za nemarni Škofji Loki, kjer se stekata dve važni dolini, mlekarski šolski zavod. ŠVS je tej misli ves čas nasprotovala in jo potom svojih eksponentov zavlačevala. Končno je vlada Narodnega bloka v proračun postavila znesek za Mlekarsko šolo in se je posrečilo, da je prodri vse težave in prišel l. 1925 definitivno skoz proračun. Kmalu nato je SDS izposlovala načelno odločitev glede politične ekspozitve v Škofji Loki in razpis kasarniških zgradb.

Ko je nastopil maja lanskega leta g. Pucelj kot minister poljoprivrede, je silno počasi reševal zadevo Mlekarske šole v Škofji Loki. Mesto da za tkaž o njeni ustanovitvi kralju v podpis še mala, je vlekli stvar več mesecev, da se šola ni otvorila že na jesen. Vsak previden politik take stvari čim prej uredi, da potem ni možen preklc. Če bi bil Pucelj, kar mu je bilo lahko moč, otvoril šolo jeseni, bi danes bilo nemogoče jo zapreti, ker bi bilo vse postavljeno pred gotov čin. Zalostno je dejstvo, da je minister Slovenec škofješko okraj zanemarlj in dal s tem možnost, da so radičevci v zadnjem hipu šolo brisali.

To je zahvala SKS temu okraju, ki li je vedno dal tako v Poljski dolini, kakor v občini Stara Loka dokaj glasov. Kar je za voženo, bo težko popraviti.

Politične beležke

Mestnemu magistratu

Nabiti so plakati, ki vabijo ljubljanske volilce na volitve v nedeljo od 8. do 18. ure. Zakon pa jasno predpisuje, da so volitve od 7. do 18. ure. Magistrat mora pač to napako takoj popraviti.

Dr. Natlačen in njegov uspeh v logaškem okraju

Dr. Natlačen, ki se je proslavil l. 1914. ob vojni napovedi a svojim kandelabarskim govorom na Kongresnem trgu v Ljubljani, kandidira v logaškem okraju, kjer je prebivalstvo ob italijanski meji narodno zelo zavedno. Kandidatura dr. Natlačena, ki je hujškal na vojno proti Srbom in ki so ga rudi tega klerikanci sami do poslednjega časa smatrali kot neprimernega za kakšno večjo funkcijo v lastni stranki, pomenja za logaški okraj naravnost izzivanje in ni prav nič čudnega, če je bil na svojem agitacijskem potovanju sprito tega dejstva tepen. Mi sicer ne odobravamo fizičnega obračunavanja in jih nikdar nismo odobraval, razumljivo pa je, da je pojav dr. Natlačena sprito zadnjih klerikalnih hujšavij izrazil še tem večje ogorčenje med prebivalstvom logaškega okraja. Toda niti »Slovenec« niti »Domoljub« nimata nobene posebne pravice, da se razburjata radi dogodka, ki se je pripetil dr. Natlačen. Dne 12. i. m. so v Borovcih pri Ptuju pijani klerikali pod vodstvom domačega župana prišli razbijati tamošnji šod SDS in dva izmed njih sta z noži v rokah grozila, da je čreba vse pobiti in poklati. Župan je celo hujškal, da so demokraci prodali slovenski narod Srbom, in ko so demokraci odhajali, ker niso hoteli izzvati prelivanja krvi, so klerikali za njimi streljali z revolverji. Sprito pisave »Domoljuba«, da so samostojni demokraci po vojni izdali Slovence velenjem, da so žerjavce ropali državne in bančne kase, da hočejo a nasiljem in razbojništvom zopet prodreti s svojo voljo ter spriti slovensko ljudstvo v novo suženjstvo,

da so žerjavce banditi, seveda ni prav nič čudnega, ako naše dobro verno ljudstvo pod vplivom alkohola in hujškanja iz tarovja povdija. Obsodbe so vredni samo klerikalni voditelji in hujškači. Kar se pa dr. Natlačen tiče, naj mu bo v tolažbo dejstvo, da je zaradi njegovega govora l. 1914. marsikak slovenski mož in mladenič, med njimi zlasti klerikalni codlarji, po nepotrebnem padel v vojni, njemu pa se za vse to ni ničesar drugega dogodilo, kakor da je dobil par bušk in da bo imel sedaj priliko iskati pred sodnijo zadoščenja svoji klerikalni časti.

V znamenju depolitizacije šolstva

Č. šef prosvete dr. Lončar bo na dan volitev 23. i. m. čuvare ene izmed radičevskih skrinjav v Ljubljani. To je po njegovih deklaracijah o depolitizaciji precej krepak korak »naprej«. Doživeli smo torej, da radičevci postavljajo vladne organe, da pazijo na uradnike. Poleg dr. Lončarja bo čuval skrinjico tudi šef kmetijskega oddelka velikega župana.

»Slovenec« sedaj še molitev ni všeč

Klerikalci agitirajo proti sam. demokratizmu, da so brezverci in da bo prišla vera v nevarnost, ako bodo zmagali pri oblastnih volitvah. Toda, če sam. demokrati molijo, »Slovenec« tudi ni prav. Na shodu SDS v Črmošnjicah so opoldne, ko je zazvonilo, kmetje molili, govornik pa je prekinil govor in se jim pridružil. »Slovenec« sedaj vplje, da izrablja stranko, ki se sicer načeloma proklamira kot svobodnomiselno, celo verska čustva v politične namene. Vprašamo, ali imajo morebiti klerikalci monopol na molitev, ali smejo samo klerikalci moliti na shodih in ali je to proti svobodnomislstvu, če spoštuje sam. demokrat verska čustva drugih ljudi? Kakor se vidi, hoče imeti gospoda pri »Slovenecu« po sili brezverce. Klerikalci prepovedujejo vsakomur moliti, kdor ni klerikalci! Željmo samu, da bi tudi prepovedali bero pri neklerikalcih, pobirajo naj jo pri tistih klerikalcih, od katerih se samo zahteva, da je pristaja SLS, ne pa da je veren človek in vzornega krščanskega življenja.

Agitacije v cerkvi

»Jutro« je poročalo, da je župnik Aljaž v Dvornem med mašo pred čitanjem evangelija naznanil klerikalni šod in tako zanj agitiral v cerkvi, pri čemer je izrekel svoje obžalovanje, da se je g. Aljaž tako daleč izpustil ne glede na spoštovanje, ki ga je doslej užival tudi v naprednih krogih. »Slovenec« sedaj piše, da »Jutro« tudi »častilijevu župniku na Dvornem ni prizaneslo, da se g. svetnik smeje »Jutrovim« bedastostim in da bi bila sramota za vsakega v dovski občini, če bi dal svoj glas družbi, ki se svetnika Aljaža ne more pustiti pri miru«. Naj nam »Slovenec« odgovori, ali je to prav, če se agitira za klerikalne shode med mašo izpred oltarja pred čitanjem evangelija? Ali imajo morebiti župniki za to dovoljenje od škofa ali papeža? Kadar nam bo nato odgovoril, se bomo pomenili nadalje.

Brez programa

Na klerikalnem shodu v »Unionu« preteklo nedeljo so govorili o vsem močnem, samo o dosedanjem delu in uspehih klerikalne stranke in o njenem bodočem delu v Narodni skupščini ni padla niti besedica. Zgovorni dr. Korošec in klerikalni kandidati so o tem molčali kakor pristne cerkvene miši. Dr. Korošec se je sicer opustil, da o delovnem programu novih skupščin ne bo govoril, češ da bodo o njem govorili kandidati, a dr. Brečelj, ki je govoril kot zadnji, je izrazil svoje veselje, da nobedou govornik ni načel programa, ki naj bi ga izvrševala oblastne samouprave, ker se ne ve, kje bodo oblasne skupščine zborovale, ali pri Krapežu ali v »Katoliškem kevdru«. S tem so klerikalni kandidati dokazali vso svojo programatično revščino. Stranka, ki reflektira na večino v oblastnih skupščinah, nima nobenega delovnega programa in sploh ne ve povedati, kaj bo delala in zahtevala v oblastnih skupščinah. Ali naj jim morebiti volilci izkažejo svoje zapanje na podlagi dosedanjega izkustva z dr. Korošcem kot ljubljanskim poslancem, ki, odkar je ljubljanski poslanec, ni v Narodni skupščini niti ust odprl za Ljubljano in interese njenega prebivalstva?

Radičevski ministri odvzemajo uradnikom stanovanja

Te dni je imelo zagrebško stanovanjsko sodišče na razpolago nekaj praznih stanovanj, ki jih je dodelilo drž. uradnikom v večjih družinami. Predno pa so dobili že spisane dekrete v roke, so prišli radičevski ministri in drž. podtajniki in ugrabili že dodeljena stanovanja zase. Tako si je Radičev zet inž. Košutič prilastil stanovanje 3 sob, ki bi ga moral dobiti neki drž. uradnik. Radičev zet, ki je sedaj minister za javna dela in je bil prej drž. podtajnik v prometnem ministrstvu ter član komisije za prodajo svile v inozemstvo, ki ima že dolgo časa kot drž. podtajnik in minister mesečne dohodka 16.000 Din in bi si lahko najel stanovanja v novi hiši ali pa sam zgradil hišo, odvzema torej stanovanje navadnemu drž. uradniku! Namesto, da bi kot minister za javna dela gradil stanovanja za uradnike, jih uradnikom odvzema za sebe! Neko drugo stanovanje je moral zagrebško stanovanjsko sodišče pod radičevskim pritiskom nakazati radičevskemu odvetniku in javnemu beležniku dr. Torbarju, ki je bogatař. Že pred letom drž. podtajnik dr. Pernar je dobil v Zagrebu stanovanje v več sobami, češ, da se bo oženil. Dr. Pernar je seveda še danes neoženjen in kadar je v Zagrebu niti v svojem stanovanju ne stanuje, ampak drugod, kjer je tudi na hrani. Vse to poroča zagrebški »Hrvat«, ki piše, da si radičevci z svojo politiko polnijo svoje žepe siromašnemu uradništvu pa odvzemajo stanovanja.

Klerikalci o svojem pobratimstvu z nemškimi nacionalci

Klerikalci danes na vse pretege branijo svojo zvezo z nemškonacionalno stranko in njenimi voditelji. Norca se brijejo iz ogorčenja narodnih ljudi nad to sramoto in dokazujejo, da Nemci v mariborski oblasti sploh niso nevarni, da so s svrtili pred zvezo z nemškimi nacionalci le prazno besedičenje in da je opozorilo na nemško nevarnost prazen humbug. Da se brezvestnost tega klerikalnega početja prav spozna, je treba ugotoviti, kaj so klerikalci, predno so napravili svojo sramotno koalicio mit der Deutschen Partei, sami sodili in govorili o nemški nevarnosti v Mariboru in mariborskem okrožju.

Pri zadnji radikalno-nemški politični kupčiji l. 1923, ko je imela biti Nemcem za njihove glasove dana tiskarska koncesija v Mariboru, so klerikalci v najostrejših in najodločnejših besedah žigosali vsako vezanje z Nemci. Takrat se je vršil v Mariboru velik prostinski šod, na katerem je sedanjil nosilec klerikalno-nemške nacionalne liste dr. Leskovar glasom poročila v »Slovenec« z dne 24. decembra 1923 »spomnil zborovale na svoječasto trpljenje Slovencev v današnjih obmejnih krajih. In ravno tistil Nemci, ki so nas svoj čas tlačili, nas ovajali in zapirali, bi nam tudi radi v lastni državni krivično rezali kruh. Zborovalci so besedam dr. Leskovarja burno otrijevali in obsojali pobratimstvo z našimi še danes nacionalnim nasprotniki ob severni meji«.

In na predlog istih klerikalcev je bila sprejeta resolucija na adresu vlade, ki pravi m. dr.: »Vzdolž cele severne meje v Celju, Ptuj in v Mariboru opazamo novo samozavezno nemško nacionalno gibanje, ki stremi za tem, da se obnovi nekdanja nemška raznarodujoča gospodarska in politična nadmoč«.

»Jugoslovansko prebivalstvo iz Maribora in okolice manifestira svojo veliko edinstvo in borbi zopet nemške aspiracije in koncesije. Zahtevamo, da se uklene vsa pogajanja in zavrne vsaka zahteva Nemcev, bodisi gospodarskega, narodnega ali kulturnega značaja, ki ni v soglasju z našimi narodnimi interesi, ki so istovestni z državnimi interesi«.

»Severno obmejno prebivalstvo izjavlja enodušno, da bo nadaljevalo borbo zoper nekdanje zatiralce, če še danes ne bi mogli zatrei svojega poželjenja po vladajoči poziciji in da bomo upotreabili najskrajnejša sredstva, ako ta glas ne bi našel ugodnega odziva«.

Tako so takrat sodili klerikalci o političnih zvezah z Nemci. Pripomniti je le še, da so bili pred tremi leti nemški nacionalci mnogo skromnejši, nego so danes, ko so organizirani in lastni »Deutsche Partei«. A baš z organizirano nemško nacionalno stranko je SLS napravila za onl postojanki, ki jih je slovesno proglašila za ogrožene, za Celje, Maribor, volilno zvezo ter dala nemškim nacionalcem dalekosežne koncesije!

Narodni veliki se bodo ravnali po besedah klerikalcev iz l. 1923!

Kako zmagujejo klerikalci?

Včerajšnji »Slovenec« prinaša pod debelim naslovom »Slovensko ljudstvo v pričakovanju zmag« poročila o klerikalnih shodih, ki se od izdali, seveda, vsi — sijajno, veličastno itd., kakor je pač običajno pri »Slovenecu«. Zelo huda pa mora biti med klerikalnimi volilci malodušnost, da jim mora »Slovenec« na tak pompoznen način vlivati poguma.

Tudi pred volitvami v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo je pisal »Slovenec«, da je zmaga klerikalnih kandidatov sigurna. Teden dni pred končanim volilnim bojem je objavil članek pod naslovom »Pred zmago«, v katerem je pisal med drugim:

»Že danes moremo vsej slovenski javnosti sporočiti kot dejstvo, da je zmaga slovenske gospodarske liste (klerikalne) za trgovino in obrtno zbornico popolnoma gotova. Poročila tako iz Ljubljane kakor iz ostalih krajev Slovenije so v tem enoglasna. Stevilo onih, ki li strankarske zaslepljenosti, stanovske nezavednosti ali strahu oddajajo še svoje glasove Žerjavovi listi, je naravnost izginjajoče, pa še od teh glasov je polovica prisleparjenih...«

V petek je dr. Žerjav sam pred svojimi pristaji v Kazini izjavil, da na zmago v obrti sploh ne upa in računa samo na eno kategorijo v trgovini. Pa še ta up je zastoj... Zato more Slovenija že danes zapisati v svojo zgodovino dan, ko bo ime SDS izbrisano tudi iz našega gospodarskega življenja. Bila je sramota, da je ta stranka sploh še tako dolgo vegetirala v naši deželi, potem ko jo je Beograd izvrgel iz sebe kot največji strup naše državne politike...

Dne 22. septembra se bo oficijelno proglašilo, da je SDS v javnem življenju Slovenije bila in da je ni več.

Tisti slovenski trgovci, obrtniki in industrijci, ki še niso odpotali svojih glasovle ali pa se morebiti še niso odločili, imajo te zadnje dni samo to kategorično dožnost, da poraz Žerjavove liste započatijo.

Vsa država naj na sijajni zmagi spozna, kako odločna je volja Slovenije...

Mi bomo zmagali, smo pravzaprav že, toda naša zmaga mora biti čim sijajnejša in močnejša.

Teden dni na to se je izkazalo, da sijajno zmage klerikalcev nikjer ni in da so dobili izmed 48 mandatov samo 7.

Več kot sto shodov je SDS priredila samo preteklo nedeljo v Sloveniji, na stolne se jih je vršilo že v preteklih tednih in se ne prestanto še vrše po vseh krajih Slovenije. Moč SDS vidno narašča, v čim dalj večjem številu se pametnejši in izobraženejši del slovenskega ljudstva, ki spoznavajo polomijo in neuspehe klerikalne politike, zbira pod njenimi zastavami, klerikalce pa stresa strah...

Strah jih je pred obračunom, ki jih čaka 23. januarja zaradi njihove brezposelnosti, strah jih stresa, da bi jih vsled silnega nazadovanja njihovih glasov niti omajani koruptni radikalno - radičevski režim ne hotel več sprejeti pod svoje okrilje, boje se, da bi jim tudi v Sloveniji ne zmanjkalo tal, kakor jim jim je že pri prejšnjih volitvah na Hrvatskem, v Dalmaciji ter med Bunjevci.

Naši kraji in ljudje

Rešitev pred smrtjo v Triglavskem pogorju

Ljubljana, 19. januarja Akademik Ivan Kanič in Stanko Sotošek, oba iz Šiške, ki sta se izgubila v Triglavskem pogorju, sta srečno rešena in sta se danes popoldne vrnila v Ljubljano. Preživela sta avanturo, ki jo bosta pomnila svoje živje dni. Pretrpela sta pomanjkanje sredstev, hladno, glad in brez upanja na rešitev. Štiri dni sta zrla smrti v oči, a sedaj, ko je njuna opasna anabaza srečno končana, pripovedujeta svoje doživljanje kot preizkušeni polno planinarsko avanturo.

Kakor smo poročali, sta krenila v Triglavsko pogorje pred tednom in sta v sredo zvečer prenočila v Bohinju v hotelu »Zlatorog«. Naslednje jutro pa sta se zgodaj podala na pot proti Komarči. Namerala sta v ureh dneh s smučkami absolvirati turo čez Komarčo do Triglavskih jezer ter dalje preko Hribarice in Miselske doline do Vodnikovih koč, odtod pa skozi Bohinjska vrata in Krmo do Moistrane. Tura je poznali ena najtežavnejših in je bil rok treti dni pač drzno določen, ker bi bilo turo mogoče zmagati samo v najugodnejšem vremenu in pri najboljši spornosti izvežbanosti.

Mlada podjetna akademika sta turo naskočila sicer v dobrih snežnih razmerah in sta prvi del preko Komarče do Triglavskih jezer absolvirala s lahkoto. Tu pa ju je zadela nesreča. Ko sta dospela do Hribarice, je začelo snežiti. V neprestanem sneženju zamažu sta se mlada turista disorjentalirala. Tavalta sta po sivi planinski pušavi in namesto nadaljnega prodora dospela nazaj h koči na Triglavskih jezerih. Snežilo je neprestano. Mlada turista sta se uklonila v stajo, ki je blizu koč, si zakurila in proščevala teren, kako bi jima uspel povratek preko Komarče v Bohinjo.

Vsa njuna odločnost pa je plahnela in povratek je bil brezizgleden, kajti snežilo je neprestano. Štiri dni in štiri noči sta akademika želela v hladni živinski staji. Zunanje je snežilo neumorno dalje. Zapadlo je že nad 2 metra snega, ki je bil ves mehak, da se je videlo do pasu. Hrana je pošla. Vsa prestrašena sta mladeniča začela obupavati v grozotni zimski samoti, v osrčju gorških velikanov. Provijant, ki sta ga imela s seboj samo za tri dni, sta potrošila v četrtek, petek in soboto. V nedeljo ju je začel glad neusmiljeno treči. Kuhala sta si le še snežno vodo, katero sta zauživala v dolgih požirkih. Slabeta sta vidno, ker ju je poleg pomanjkanja začel tretji tudi obup. Končno sta našla neke na tramov mal zavojček stare plesnive kumne, ki sta jo vkuhalo v snežno vodo, da sta vsaj malo izpremenila okus. In ponoči sta poslušala gorske miši, ki so glodale v lesovju ter jima zavidala hrano...

V ponedeljek se je pomanjkanje občutilo s podvojeno silo. In vendar še ni bilo izgleda na rešitev in na izhod iz koč, ker je zunaj še nadalje snežilo v debelih kosmih ter se je sneg bolj in bolj mehčal. V torek sta bila že tako izmučena od glada, trpljenja in obupa, da sta ponosno dobivala vizije ter je eden izmed njih sanjal o De Reggiju, ki se je lešeni ponesrečil na Turnu ob Šmarni gori.

Danes zarana sta osamljena napela poslednje sile ter s velikanskimi napori prebrodila pot preko debelega snega do Komarče. Tu je bil njun sestop v dolino zopet onemogočen. Vsa premočena, premražena in prestrašena sta se uklonila pod neko skalo, kjer sta bivalirala šest ur in neprestano klicala na pomoč. Če bi bila ostala pod skalo le še eno uro, kakor pravita, bi gotovo omedlela in zmaznila. K sreči pa je njune obupne klice slišal neki pograničar v dolini, ki je takoj pohitel na orožniško postajo v Bohinju. Istočasno pa sta njune klice čula tudi dva mehanika, zaposlena v elektrarni nad Bohinjem, oba podletna in spretna smučarja. Nista oklevala niti hip, marveč napopila svoja dva nahrbtnika, popadla smučke in v polhitli osamljenca na pomoč.

Rešitev se je posrečila po čudnem naključju, da sta akademika izpod skale zdrčala po nekem žlebu navzdol, kjer sta ju mehanika že lahko dosegla in jima nudila prvo pomoč. Obenem je proti Komarči krenila tudi ekspedicija pod vodstvom mladega trgovca iz Šiške, Franja Boršterja, ki je dober prijatelj obeh akademikov ter jima je iz Ljubljane hitel na pomoč s turistoma Banovcem in Čopom. Ekspediciji so se v Bohinju pridružili tudi štiri domačini in dva orožnika. A med tem, ko je ekspedicija hitela proti Komarči, sta bila akademika že pri močeh. Poslužila sta se konjaka ter kruha in klobase, ki sta jima jo za prvi založek nudila bohinja mehanika.

Pri bohinski elektrarni je bilo veselo svidenje. S solzami v očeh so se vsi objemali. Oba akademika sta se že toliko okrepčala, da sta se do postaje prepeljala na smučeh.

ter sta se danes popoldne ob pol 5. povrnila z osebnim vlakom proti Ljubljani, kjer ju je na gorenskem kolodvoru pričakovala velika množica sorodnikov in znancev, ki so med tem že bili telefonično obveščeni o srečni rešitvi. Bilo je joka in smeja v veselim zopetnem svidenju po enem tednu, ki je mladima turistoma rodilo toliko gorja in planinarskih izkušenj, sorodnikom pa globoko skrb za usodo njunih mladih življenj.

Bogojavljenje v Ljubljani

Bogojavljenje je eden največjih pravoslavni praznikov, ki se praznuje s posebno svečanostjo v Rusiji, kjer so reke edine prometne žile. Tudi v naši državi praznujajo pravoslavni bratje blagoslovanje vode s svečano ceremonijo, če je mogoče ob rekah, kakor v Beogradu ob Savi in na Dunavu, kjer opravi blagoslov sam patrijarh ob navzočnosti dvora, vlade, parlamenta in

vojske. V naših mestih se Bogojavljenje praznuje skromneje, a vendar s starim častitljivim ceremonijem. Naša slika predstavlja ljubljanskega proto g. Jankovića pri slovesni službi ob ledenem križu na dvorišču vojašnice vojvode Mišića. Poleg vojaštva je kakor vsako leto prisostvovalo svečanosti odlično število raznih civilnih funkcionarjev in ljubljanskega občinstva.

Lz Mežiške doline

Tudi v naši dolini je dosegla agitacija za oblastne volitve vrhunec. Čudno pri tem pa je, da klerikali, socialisti kakor tudi radičevci vodijo v glavnem boj proti samostojnim demokratom.

Naravnost sramotnih sredstev se poslužujejo posebno radičevci. Grofje Thurn imajo v naši dolini velika posestva — in del teh je pod agrarno reformo. Poldrugo leto so radičevci že na vladi, pa se niso spomnili, da je treba grofovo zemljo razdeliti med domačine, ki se za to zanimajo. Sedaj, tik pred volitvami, pa se pojavi z gesto velikega in mogočnega gospoda radičevca Švkaršič — kot pravkar imenovani sekvester ter hoče deliti zemljo. To objavljuje kmetom, o katerih pač misli, da so še daleč za luno. Uradno pa je dognano kot povod imenovanju g. Švkaršiča sekvestrom: nemško knjigovodstvo grofove gozdne uprave — kar pa je najbolj zanimivo na vsem, je to, da je bila gozdna uprava lani od istega urada, ki sedaj (pred volitvami!) knjigovodstvo g. Švkaršiča, pohvaljena ravno radi vzornega knjigovodstva! Na to opozarjamo prav posebno naše Nemce, ki so se v tujakšnem srezu za volitve zvezali z radičevci. Torej: kadar prireja radičevci shode, so seveda veliki prijatelji Nemcev (saj vlačijo seboj Nemca Neunerja); kadar pa lovijo s pomočjo sekvestrov kmetijske glasove, so veliki sovražniki narodnjaki, ki ne trpe, da bi se knjigovodstvo vodilo v nemškem jeziku!

Nam, demokratom, je vse to prav! Radi bi vedeli, kaj so radičevci obljubili Nemcu Neunerju, da je sprejel kandidaturu na drugem mestu, kjer seveda ne bo izvoljen, ker je jasno, da od vseh treh srezkih mandatov dobe po enega klerikali in socialisti, tretji pa je še deloma v rokah neopredeljenih volilcev.

Kakor vse kaže, bo število glasov nam, demokratske stranke močno naraslo, čeprav ničesar drugega ne obljubljamo, kakor dobro upravo in boj korupciji, ki so jo radičevci zanesli tudi v Mežiško dolino.

Klerikali še vedno agitirajo z avtonomijo, ne povedo pa volilec, da bi bil sedež avtonomne Slovenije Ljubljana, ne pa Maribor. Tujakšnje ljudstvo pa želi, da bodi njegovo gospodarsko središče Maribor, ker je Ljubljana preveč oddaljena. Pri tem se spomnimo na prizadevanje tujakšnih go-

spodarskih krogov za uvedbo tranzitnega prometa z Gorenjsko preko Koroške. Kaj, ko bi se zato začeli zanimati radičevci. Pa radi volitev je to že prepozno — drugače pa je bila — saj do sedaj — radičevcem pa tudi klerikalcem Mežiška dolina — deveta briga. Če se je na gospodarskem polju sploh kaj doseglo, so to dosegli le demokrati in tudi socialisti. V Mežiški dolini je skrajnica demokratov 4. nosilec liste pa Peter Mravljak.

Senzacionalna aretacija vlomilske tolpe na Reki

Sušak, 19. januarja

Reški policiji se je posrečilo poloviti člane vlomilske tolpe, ki je vlomila v več blagin na Reki. Aretirana sta bila brata Karel in Julij Premrou ter dve ženski, Pia in Ema roj. Zanucki, soproga Karla Premroua. Razen tega je bil aretiran tudi tretji član vlomilske družbe baron Leonardo Chiczy, lastnik veleposessva v Čabru, ki je bil znan tudi v Zagrebu. Pri zaslišavanju so priznali, da so vlomili tudi v blaginjo okrogne urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu in odnesli 150.000 Din. Kakor je podoba, je bil baron Chiczy kolovodja pri vseh teh vlomih. Je mlad človek 25-let, potomec stare rodbine, ki je v času bivše monarhije dala avstrijski vojski in diplomaciji več znamenitih osebnosti.

Danes popoldne je iz Zagreba odpotoval na Reko šef zagrebskih detektivov Dubravec, da tam vodi izvide. Po večernih vesteh se baron Chiczy zagovarja, da je bil aretiran samo po nesrečnem slučaju, ker je bila ena izmed dveh aretiranih žensk njegova ljubica, ki je prihajala v njegovo stanovanje ter je najbrže brez njegove vednosti prinašala tja ukradeno blago, da ga skrije. Reška policija je namreč v njegovem stanovanju našla predmete, ki so iz reških trgovin, v katerih so se izvršili vromi. Barone Chiczy je bil zelo dobro znan v reški in sušaki družbi, kretal se je v najboljših krogih, bil je na vseh zabavah in balih ter je čestokrat prihajal tudi v Zagreb. Reška kvestura je na prošnjo sušake in zagrebske policije odgovorila, da zanekrat ne more izročiti aretirancev, ker vrši še preiskavo radi tatvin na Reki.

danes pa opozarjamo vse prijatelje glasbe na prvi letošnji javni nastop gojenec konservatorija. Vstopnice za to produkcijo so dobe v predprodaji v Matični knjigarni po 10 in 5 Din, stojišča pa po 3 Din.

Koncertno naznanilo za februar. Dne 3. februarja koncertira v Unionski dvorani slavni češki violinski virtuos Vaša Prihoda, ki uživa danes sloves najboljšega evropskega goslača. Dne 14. februarja pride v Ljubljano znameniti ševčikov kvartet, ki priredi komorni koncert v proslavo 100letnice smrti Beethovna in na kateri izvaja tri Beethovne komorne kvartete. Tekom februarja se vrši tudi vokalni koncert pevskega zbora Glasbene Matice in 11. simfonični koncert Orkestralnega društva Glasbene Matice. Natančne sporede in datume prireditve javimo pravočasno.

Češki pisatelj Fran Šrnek, katerega drama »Poletje se je igrala tudi v Ljubljani, je praznoval dne 19. t. m. svoj petdeseti rojstni dan. Jubilar je znan avtor in je napisal poleg »Poletja« še drame: Junji, Hageneck, Zvonovi, Mesec nad reko, Plakajoči satir, Sodba ter Otok velike ljubosti. Izdal je troje zbirke pesmi in celo serijo pripovednih spisov.

Večni mornar »go Zikove« v partiji Senle je te dni na sporedu opernega gledališča v Zagrebu. Ista pevka poje ta teden še naslovno vlogo v Verdijevi »Aid«, kjer bo sodeloval kot Radames član beograjske opere, tenorist Gustav Chorlan.

Samo še danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Brez pretiravanja najlusknejši film serije:

Ameriška Venera

Sijajna brezkonkurenčna komedija v 7 dejanjih. — Toalete na izbiro za vsak čas dnevali — Velika konkurenca lepotic v trikojih za najlepšo ženo Ameriko. —

Prekrasni kolorirani posnetki!

KINO »LJUBLJANSKI DVOR«. Telefon 397.

Vsestransko delovanje tatu sukenj

V zadevi aretirane tatu sukenj Franceta Strgarja prihajajo tekom preiskave na dan še vedno razne čedne stvari. Predvsem je bil Strgar znan kot velik ljubitelj žensk in pijače. Včasih, ko je prišel do novega plena in denarja, se je rad veselil sukal po raznih zakotnih gostilnicah, kjer so se shajala dekleta, ki dele ljubezen na levo in desno. Njegov pomagač Jože Grojzdek je izpovedal, da je Strgar kradel tudi dežnike. Začetkom novembra se je utihotal na vadnico na Reslievi cesti in ukradel tamkaj kar pet dežnikov, med tem tudi sinu policijskega nadzornika Matka Močnika, ki vodi zdaj proti Strgarju preiskavo. Nekaj dežnikov je pobral tudi v Marjanišču, na magistratu, davkariji, v vladni palači itd. Dežni plašč, ki ga je imel na sebi, je sunil kleparju Valentinu Dolničarju iz Pražakove ulice. Dalje pripoveduje Grojzdek, da je Strgar pred dobrim mesecem ukradel neke ženske plašč, v katerem je našel tudi par zlatih uhanov z obeski. Iz vsega je razvidno, da je bil Strgar vsekakor tat velik spretnjakovič.

Zitve v krem, lili

krvoločnih krokodilov

do sedaj še nevidne so ne v monumenalnem orijentalnem v'el'imu

„Tri ure kukavice“

Pride v kino „DVOR“

Ljubljansko življenje v številkah policije

Ljubljana, 19. januarja

Ljubljanci bi same sebe ne poznali dobro, ako nam ne bi policijska direkcija vsako leto po zaključku svojih debelih knjig predložila zrcala v obliki statistike svojega poslovanja, v katerem ugledamo vedno sliko življenja, kretanja in prilik v ljubljanskem inestu. Tista črna pika, ki jo imamo na obrazu, je kriminaliteta v našem mestu. V tej panogi se z naglimi koraki približujemo rezultatom velikih mest. V ostalem pa statistika, ki jo je policijska direkcija danes objavila, potrjuje staro novico, da smo Ljubljanci veseli ljudje, ki se radi zabavajo na raznih prireditvah, če pa prireditve ni, so na dnevnem redu tih polomije v gostilnicah in skoro vsakodnevno ventiliranje hudomušnega razpoloženja.

Ampak kakor so hudi časi, vremena vedno bolj neprijetna, gripa preteča in cvček vsako leto bolj kile, iščejo številni Ljubljanci dokaj zabave tudi doma. Policijska statistika pove, da je v Ljubljani prijavljenih doslej že 212 sprejemnih aparatov in se ob muziki in petju iz raznih evropskih mest zabava lep del ljubljanske publike. Ob lepih dneh, posebno v nedeljah, pa Ljubljanci kaj radi krenejo iz mesta na deželo. Tolklo smo že »nobeli«, da smo do 31. decembra imeli v Ljubljani 206 luksuznih avtomobilov, 88 tovornih vozil (ki jih seveda ni prističeval med zabavne velike), nadalje dva avtobusa in 303 kočije. Radi neprijetne vozi je bilo tekom leta kaznovanih 21 strank, ki so morale vplačati skupno 17.286 Din globe.

Tujski promet je bil tekom lanskega leta v Ljubljani dokaj živahen. Samo v ljubljanskih hotelih je ložiralo 51.924 tujcev, in sicer: Francozov, Nemcev, Italijanov, Angležev, Čehov, Turkov, Albancev in celo Indijcev, Arabcev ter Japoncev. Ljubljanci sami pa niso preveč uhajali preko meje, ker je bilo novih potnih listov tekom lanskega leta izstavljenih le 2719, starih pa podaljšanih 4710. Potovali so večinoma trgovci, dočim se je inozemcem vidiralo 6043 potnih listov.

Ljubljanci se pridno udeležujejo v društvenem življenju ter radi javno povedo in razodene svoje težave. Javnih ljudskih shodov se je vršilo 25, društvenih občinih zborov 427. Kakor pa smo na splošnem mikroljubni ljudje, je vendar zanimivo, da je bilo izstavljenih 1155 orožnih listov, znak, da se kreta med mirnimi prebivalci veliko takih, ki imajo mačka v žepu ali flinto doma na steni. Saj pa tudi imajo zajci v ljubljanski okolici velik strah pred našimi Nimrodii!

Za razne prireditve in podaljšanja policijske ure je policijska direkcija izdala 1221 dovoljenj. To se pravi, da smo se tekom lanskega leta vendarle precej vrteli, veliko peli in muzicirali, kar je rodilo morda precej dobre volje, vsekakor tudi obilo hudega. To razodeva visoka številka 128.640 Din, ki so bili vplačani po globah v prid ubožnih zakladov v Ljubljani, na Viču, v Mostah in Zg. Šiški. Splošno pa je lani bilo iztirjane manj globe, kakor v letu 1925, ko je skupna vsota vplačanih glob prekočala 150.000 Din.

Samomorov je bilo tekom lanskega leta izvršenih 21. Razlog so bile povečini nesrečne življenjske prilike, ki so jih diktrale težke socialne razmere, nadalje nezbežna nesrečna ljubezen itd. Nesrečnih smrtnih slučajev pa je bilo skupno 27.

Varnostne straže in policijski detektivji so imeli tekom lanskega leta znaten plen. Aretirali so radi hudodelstev skupno 331, ovadili pa 278 oseb. Od vseh teh je bilo 517 moških in 92 žensk. Radi raznih prestopkov so policijski organi predvedli 428, ovadili pa 5965 oseb. Od teh jih je bilo kaznovanih 2437 radi kršenja cestnega policijskega reda. Skupno je bilo policijsko kaznovanih 3710 oseb, in sicer na zaporno kazen 391, na primerno globo pa 3319 oseb. Iz policijskega okoliša je bilo izgnanih 348 tipov, povečini raznih vlačugarjev, delomržežev, tatov, tatic in tistih nesrečnih žensk, ki so se počale s tajno prostitucijo.

Pred sodniki Tri tiskovne kasacijske razprave

Radikali, kmetijaci in klerikali se radi poslužujejo tiskovnega zakona zoper naš list, a sreča jim pri tem včasih ni mila. Tako nas je svoječasno tožil g. Blaž Zupanc, brivski mojster, posestnik in radikal v Laškem, ker je naš dopisnik v poročilu o poplavi Savinje med drugim zapisal tudi stavek: »K sreči je obč. odbor očistil strugo hudournika pravočasno, vkljub ovrnam s strani Zupancevega gospodarskega kloba, ker bi sicer poplava napravila še več škode« itd. G. Zupanc očita »ovir« ni mogel preboleti in je vložil tožbo zoper našega g. urednika, kateri je bil pa oproščen že pred ljubljanskim deželnim sodiščem. Zoper oprostitelno sodbo se je g. Zupanc pritožil z ničnostno pritožbo na Stal sedmorice v Zagrebu kot najvišje sodišče, ki je včeraj to ničnostno pritožbo zavrnil.

Na to je prišla na vrsto popravnika zadeva g. Ivana Puclja zoper naš list. Svoječasno smo v uvodniku povedali, da je g. Puclj v nekem razgovoru priznal, da nasprotniki SDS nimajo povoda, da bi pristali na ljubljanske volitve, ker vedo, da bi SDS v njih zmaga. G. Puclj nam je pa poslal popravek, češ, ni res, da bi bil jaz dal takšno izjavo, marveč je res, da sem bil vedno prepričan, da bo SDS propadla. Tista izjava je gladko izmišljena. Z njo padejo tudi vse posledice članstva. Ta popravek je naš g. urednik odklonil, ker ni odgovoril predpisom zakona, g. Puclj je vložil tožbo in naš g. urednik je bil v Ljubljani res obsojen. Najvišje sodišče je na včerajšnji razpravi ugodilo uredniški ničnostni pritožbi ter urednika oprostito vsake krivde in kazni, g. Puclj pa na položilo plačilo pravnih stroškov.

Na to je sledila znana zadeva učitelja g. Moderdorferja iz Mežice, ki je lani v neki brošuri očital mežiškemu rudniku, da je podkupoval davčnega upravitelja, z zneskom 70.000 Din, da se je potem rudniku odpisala obdelna dajatev I in četrta milijona Din. Očitek je bil tako objavljen, da je vrhutek bil prizadet g. veliki župan mariborski, in pa ravnatelj bratovske skladišnice g. Ryndin. Na tožbo vseh štirih je bil g. Moderdorfer v Ljubljani radi klevete obsojen na mesec dni zopora in denarno kazen in odkodmno, njegova ničnostna pritožba je bila kot povsem neutemeljena zavrnjena. O njegovem vzklizu radi previsoke kazni in vzklizu obtožiteljev radi prenizke kazni je potem senat razpravjal v nejavni seji.

G. Blaž Zupanca je zastopal g. dr. Vladimir Ravniar, g. Ivana Puclja g. dr. Dragomir Marušič, našega urednika in g. Ryndina g. dr. Vladimir Knaflitz, mežiški rudnik in g. davčnega upravitelja g. dr. Fran Novak, javno obtožbo g. generalni prokurator Niko Dominico, razpravo je vodil g. predsednik najvišjega sodišča Ivan Okretič, člani kasacijskega senata g. nadsvetniki dr. Cerne, dr. Pernuš, dr. Zmave in dr. Dubokovič.

Micka, Evgenija in Rozalka so tri znane tičke prepelčice, ki rade edajo moškim in naročje. Zagovarjati so se morale pred sodiščem, da so se v Ljubljani potepale. Vse tri so zanimalo vsako krivdo, Micka pravi, da se ni potepala, saj ima v Ljubljani svojo teto in je pri nji stanovala in iskala službo. Evgenija je beračenje priznala, a Roza je dejala, da se je morala vrniti v Ljubljano, čeprav ima prepovedan povratek, ker je prišla po obleko. Evgenija bo preskrbljena 1 teden, da ji 1 teden ne bo treba beračiti, Rozalka pa tudi 1 teden radi prepovedanega povratka. Glede Micke pa bo zaslšana še njena teta, predno pade odločitev.

Dne 1. decembra lani je prišel zvečer v gostilno »Polje« uradnik Tiček, ki je velik sovražnik psov. Tiček je prejšnji večer zabavil v gostilni in se jevil nad psom uradnika Filipa, ki povsod vtika svoj gobec. Zdaj je pristopil k Tičku Filip in ga vprašal, kaj ima zoper njegovega psa? Filipov cudec se je pa pri tem Tičku prijazno približal in jel brisati svoj gobec ob njegove hlače. Ker pa ni nehal, da je Tiček polil z vodo, ki jo je imel na mizi. Tedaj je Filip nahlulil Tička z oslom, povzabil steklenico z vodo in jo nanj zlil. Vsi g-estje so se smejali, a najbolj Filip, ki se je pa pred sodnikom zelo kisló držal, saj bo plačal 250 Din globe.

Tonetu iz Grajske ulice v Ljubljani se je smilil Hrvat Miloš, ki ga je 1. septembra legitimiral stražnik N. Tone se je za Hrvača potegnil. Stražnik je pa dejal: »No, Tone, ker ti je brez Miloša dolgčas, bom pa te tebe zapisal, morda se potem znajdeti tam v lepi justični palači.« Stražnikovo prerokovanje se ni izpolnilo. Tone je prišel res pred senat, kjer se je pa zagovarjal, da ni hotel stražnika žaliti in da mu je samo rek, zakaj je zapisal Miloša, ko ni bil v službi, da ga je pa to čisto dostojno vprašal. In res je bil Tone oproščen, ker ni senat smatral njegovega naslopa za pregrešek po § 104. kazenskega zakona.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Četrtek, 20.: Zaprt.

Ljubljanska opera.

Četrtek, 20.: Tannhäuser. E.

Mariborsko gledališče.

Četrtek, 20.: »Aimée«. B. Premijera.

»Tannhäuser« v ljubljanski operi. Danes v četrtek zvečer se poje v operi za abonente red E. velika Wagnerjeva opera »Tannhäuser« ali tekma mojstrov - pevcev na Wartburgskem gradu. Naslovno ulogo poje gosp. Zdenko Knittel, ostala zasedba ulog kakor pri doseganjih uprizoritvah. Predprodaja vstopnic pri dnevni blaginji v operi.

Geldoni: Mirandolina. Snoci se je vršila premijera te komedije v ljubljanski drami ter je občinstvo jako ugajala. Igralo se je živahno, žal, premalo v stilu svoje dobe. Najboljše uloge je bil gosp. Gregorin; jako zabaven pa je bil gosp. Cesar. Glavno ulogo je igrala ga. Juvanova prav zadovoljivo. Večina nastopajočih je prešla šopke, režiser gosp. Pugalj pa venec. Več prihodnjih.

Velik uspeh ljubljanske opere v Osijeku. Povodom 20letnice osiješkega gledališča so se vršile tri dni slavne predstave beo-

grajskega, zagrebskega in ljubljanskega gledališča v Osijeku. V torek je gostovala ljubljanska opera z Mozartovo »Così fan tutte«, in je imela sijajen uspeh. Včeraj je prejel gosp. Hubad od osiješke publike in uprave gledališča naslednjo brzojavko: »K sijajnemu uspehu ljubljanske opere čestitamo Osiječani.«

Premijera »Aimée« v Mariboru se vrši danes, v četrtek, dne 20. januarja. Ta plemeniti in prekrasni Geraldjev igrokaz iz modernega zakonskega življenja je žel uspešno že mnogo velikih evropskih odrov. Tudi Maks Reinhardt ga je uvrstil v svoj repertoar. Režira gosp. Zeleznik, nastopijo pa ga. Bukšekova ter gg. Zveznik in Grom.

Četrta ciklus predavanj umetnostnogo-dvornega društva. Osmo predavanje se vrši v četrtek, 20. januarja ob 6. zvečer v univerzitetni zbornici. Predava gosp. dr. F. Stelč o Zgodovini pohištva (prvi del: Srednji vek in renesansa). — Dijaki popust.

Konservatorij v Ljubljani priredi v sredo, dne 26. t. m. ob 8. zvečer v Filharmonični dvorani koncert, na katerem nastopijo 4 gojenici konservatorija, in sicer: violini Karel Rupel ter pianisti Marta Valjalo, Marjan Lipovšek in Pavič Sivica. Na programu so skladbe Tartinija, Saint-Saens, Chopina, Smetane, Debussyja, Dawesa in Krtića. Natančne sporede objavimo jutri, že

O milijonih, korupciji in tobaku

M. A. C.

* **Razsodba v kolašinskem procesu.** Ka-

ITO zobna pasta najboljša

Iz - Liubliane

Iz Liubliane

lilavnu Kariž, teh. sr. šola, četrta Zorana
Džeku, VI. real., Maribor, peta Dragi
Mandeljcn, t. sr. š., šesta Metodu Oblaku
maturantu t. sr. š., sedma Željku Maharju

Shod Naprednega bloka na Viču
se vrši v petek ob 8. zvečer
v Sokolskem domu

lavke, 3 leta; Anton Stare, delavec, 21 let; Franja Repič, zasebnica 75 let; Ana Bac-carcari, vdova, zasebnica, 78 let; Anton Mi-

Iz Maribora

Iz Maribora

njeno, da se vas črta iz volilnega imenika, ker ste se priznali za Nemca in ste tudi svojo rodbino nemško vzgojili. Dr. Lesko-

Otrok ljubezni (Dete št. 742)

Kino Ideal.

stanovanjski zakon, dejansko pa ga že več mesecev ne čutimo. Stanovanjsko sodišče I. stopnje sicer redno posluje, toda pritožbe proti njegovim odredbam obležijo v

Iz Celja

Javen volilni shod

Narodni volilci, udeležite se shoda vsi brez izjeme. — Začetek zborovanja ob 8. uri.

e— Navodila za narodne volilce mesta Celja. Narodni volilni odbor ima na dan

se naj vsak stavi agitacijskemu odboru na razpolago. Iz mestnega občinskega odbora so imenovani od narodnih volivcev na volišču I. g. dr. Ernest Kalan, kot namestnik predsednika volilne komisije g. nadsvetnika dr. Ferlina, na volišču II. pa kot član komisije g. upravitelj Ivan Prekoršek in g. Drago Sirec kot namestnik. Varuhi 4. (zadnje) torej naše skrinjice so na volišču I. g. dr. Milan Orožen in g. urednik Vinko Gaberc kot njegov namestnik, na volišču II. g. prof. Franc Mravljak in g. C. Sadar kot njegov namestnik.

V mestu Celju imajo narodni volilci

dr. Anton Božič;
njegov namestnik
Ivan Rebek

moč v rokah, bi vas bili že razpršili na vse vetrove. Danes, ko gre za grdo izdajstvo nad narodnim Celjem, pa se Vam dobrokaj lo. Iyve Vaše glasove ter skušajo - Vaše

JOSEPHINE

BAKER
AKER
AKER
AKER

prekrasna Kreolka je
na poti v Ljubljano

nemško-nacionalnega političnega društva. Niti en narodno zavezanec Primorac ne more vreči svoje krogljice v skrinjico, v katero bodo kotale tudi krogljice naših stoletnih narodnih tlačiteljev.

Trojni jubilej odličnega obrtnika

Celje, 19. januarja.

Jutri 20. t. m. praznuje g. Martin Kolšek, čevljarji mojster v Celju v krogu svoje družine trojni jubilej, in sicer 60 letnico svojega rojstva, 25 letnico poroke z go. Ivanom roj. Novak in 35 letnico, odkar se je naselil kot samostojni obrtnik v Celju. G. Kolšek je prišel že kot mlad obrtnik v popolnoma pomembno Celje. Kot narodno zavezanec Slovenec se je moral boriti z velikimi težavami. Saj je bil slovenski obrtnik brezpravna raja, ako se ni s krvjo zapisal takratnim nemškimi nacionalnim voditeljem.

Na svojih trdnjavah potji pa jubilar ni niti za en trenotek omahoval. Vse vsem šikanam je stal vedno odločno v ospredju nacionalnega boja. Po osvoboditvi se je g. Kolšek oklenil s svojim narodno navdušenim srcem naše osvobodene domovine. Dasi v zboru poštenjaka in marljivega delavca je doživel po narodnem trpljenju iz predvojnega dobe razočaranje tudi v svoji novi domovini, ki ga ne bi bil nikdar pričakoval, še manj pa zaslužil. Ali tudi to pot je pokazal svoj jekleni značaj. Med tem, ko so drugi v sličnem slučaju postali pribežniki in oporniki, je ostal g. jubilar zvest svojemu prepričanju kakor granit, ki kljubuje vsem neizostnim. Lahko služi v zgradbi marsikomu ki so ga osebnosti ambicije in užaljenosti v boljšem gnetnem položaju zapeljale v nasprotni tabor.

In tako vidimo g. Kolška pri vseh volitvah, ko gre za narodnost in načela, v prvih vrstah. Kakor je sam, tako je vzgojil tudi svoje otroke v strogo nacionalnem duhu. G. Kolšek uživa med obrtniki in med ostalim celjskim prebivalstvom velik ugled. Izvoljen je bil v Zbornico TOI in je za oblastno skupščino kandidat na narodni listi. Možu, ki je storil že toliko dobrega nacionalnega dela in ki je od nekdanje zveste pristaše stranke, k njegovim jubilejem iskreno čestitamo ter želimo njemu in spoštovani rodbini še mnogo srečnih in plodnih let!

Mariborskim radikalom v album, slovenskim volilem v svarilo

Včeraj smo poročali, kako znajo izvesti mariborski radikalni prvaki »voditi posle« obmelnega nemštva ter mu pomagati, da se zopet do dobra usidra. Danes nam javljajo sledečo zgodbo dr. Ravnikar, sokandidata g. Mihleisenar. Dr. Ravnikar se je na žive in mrtve trudil, da proti mišljenju celokupne narodne javnosti Dravske doline pridobi nekemu tamkajšnjemu nemškonalnacionalnemu zdravniku naše državljanstvo. Dotični gospod je že v letih in ga nič ne veže na našo domovino. Gre v glavnem le za to, da si pridobijo državljanstvo, da se jim omogoči izvrševanje zdravniške prakse, še tako dolgo, da dobi polno penzijo kot okrožni zdravnik. Koliko mu je sicer mlo naše državljanstvo, se vidi iz enostavnega dejstva, da je, ko je vložil prošnjo zanj, dal hitro proglasiti svojo hčerko za polnoletno in jo je tako obvaroval sramote, da bi z očetom tudi ona postala Jugoslovenka. Njegova dva sinova študirata v Avstriji, sta tam člana nemškonalnacionalnih burševskih društev, ne znata seveda našega jezika in v počitnicah vodita seboj razne »burše«, ki izživajo po Dravski dolini in vršijo špijonažo. Vsa dolina ve to in se škandalizira. Vse lokalne oblasti so protestirale proti sprejetju g. H. v naše državljanstvo. Tudi državni uradi so morali o tem voditi računa in tako je umljivo, da prošnja dotičnega nemškonalnacionalnega zdravnika prvič ni bila uslišana. A kaj je storil dr. Ravnikar? Prišel je državni oblasti groziti z avstrijskimi represalijami proti slovenskim voditeljem na Koroškem, ako njegov klient ne bo dobil našega državljanstva!

Ne vemo iz kakšnega vzroka je prepis dr. Ravnikarovega pisma vel. županu krožil tudi po mariborskem magistratu in nemški prevod se nahaja tudi v rokah nemškonalnacionalnih prvakov. V tem dopisu pravi dr. Ravnikar m. dr.: »Z avstrijske strani sem sprejel iz popolnoma zanesljivega vira informacije, da bodo Nemci z ozirom na slučaj H. pričeli z

represalijami, katere so v zadnjem času itak zopet na dnevnem redu.

Opozarjam na dejstvo, da bodo Nemci v Avstriji zahtevali za mojega klienta glavo našega edinega slovenskega poslanca-neduhovnika v Avstriji, katerega bodo, kakor to že oni izvrstno razumejo, preganjali na tak način in s takimi sredstvi, da bo on vesel, če bo mogel z zdravimi kostmi prekoriti mejo.

Prepričan sem, da bi bil minister notranjih del g. Boža Maksimović gotovo že davno ugodil prošnji mojega klienta za poddelitev državljanstva, če bi bila oddana za dosedanja poročila in če bi mu bile polasnjene vse te razmere. (!!)

Če bodo torej Nemci v avstrijski republik prišli proti slovenskemu življu z represalijami in če bodo začeli preganjati našega edinega slovenskega poslanca, potem sta veliki župan in srečni poglavar odgovorna za vse one korake, katere bodo Nemci v tem slučaju podvzeli proti slovenskemu življu in bom o tem seveda obvestil tudi merodajne faktoze v Beogradu!!

Ali je k temu pismu treba še kaj komentirati? Ali je treba še pojasniti, zakaj se vežejo radikali z nemškimi nacionalci? Priobčujemo enostavno ta nečestit dokument. Plačilo za ta in enake posle bodo dali radikalom narodno zavezni Slovenci v nedeljo.

Volilno gibanje v slovenjegraškem srezu

V nedeljo, 16. t. m., je bil shod naprednega bloka v Podgorju pri Slovenjgradu. Takoj po poznem sv. opravilu se je zbralo v veliki gostilniški sobi g. Rogine toliko volilcev, da so napolnili cel prostor.

Ko je naduhtel v p. g. Smid otvoril volilni shod, je bil od zborovalcev prisrčno aklamiran, kar kot 43letni borec za napredno delo obseva tudi zaslužil. Nosilec napredne liste, g. Puncer, osebno znan malone vsem, je v polurnem, zanimivem govoru razložil program dela naprednega bloka v oblastni skupščini ter med stalnim pritrjevanjem, nujno potrebo, da pridejo v oblastno skupščino delavoljni in delazmojni zastopniki. O pomenu teh volitev ter oblastnih skupščin sploh, kakor tudi o delokrogu istih smo dobili razumljivo in iz črtno sliko iz govora našega mariborskega tovariša.

G. Zupančič iz Slovenjgrada nas je končno navdušil za podrobno pripravljanje na volitve, ter nam naslikal nevarnosti za napredno-socialno ljudstvo, ako ne bo imelo dobrih zagovornikov in kontrole nad delom nasprotnih narodne misli v oblastni skupščini.

G. Smidu, čigar zasluga je lepo uspeli shod, moramo čestitati, da je med občani tako priljubljen, kot njihov bivši šolski, sedaj pa javni življenjski vzgojitelj.

Popoldanski shod v Turški vasi pod predsedstvom g. Zormanar nam je dokaz, da se tudi kmečko napredno ljudstvo v polni meri zaveda svoje narodne dolžnosti, in bo volilo svoje napredne zastopnike, ki jih pozna in ki jim zaupa, ne pa zaveznike Nemcev ali radičevce...

Z navdušenim sestankom v Smarjeti je bilo nedeljskih zborovanj pri nas konec, a seme vsejano ta dan klije in bo dalo prihodnjo nedeljo dobrih sadov.

Shod vojnih invalidov v Ljubljani

Prejeli smo in priobčujemo: Anketni odbor je v nedeljo, dne 16. t. m., sklical shod v gostilni pri Mraku in tam poročal o svojem delu glede revizije pri kraj. odboru v Ljubljani. Shod je otvoril tov. Christof. Udeležencev je bilo nad 100. Poročilo za anketni odbor sta podala tovariši Christof in Hrovat. Poročano je bilo naslednje: Res je, da so se vršile manipulacije z društvenim demarjem pri krajevnem odboru in da je revizija delal velike težave O. O. Kljub temu je anketni odbor ugotovil primanjkljaja 26.475 Din, plus zneske 4 veselite in cvečične dneva, ki niso vpisani, ter ca 8000 Din primanjkljaja od prejšnjega odbora in že tu vstetih 9000 Din, ki bi morali biti naloženi v Mestni hranilnici, tam pa od meseca januarja 1926 ni bil naložen noben denar. Oblastni odbor pa je ugotovil le 18.000 Din. Zadevo ima sodišče v rokah. Anketni odbor je smatral, da je za ovire, ki jih je delal O. O., krivce njega predsednik Matko Štefe. S tem je pogazil sklope in voljo članstva izrednega obnovega zbora krajevnih članov z dne 28. novembra 1926. Po tem poročilu je tov. Meznarič priznal težavno delo anketege odbora, opozoril pa je, da je imel mandat, sklicati v tku enega meseca ponovni izredni občni zbor, kar pa ni storil. Zato so si člani morali pomagati sami. Za ovire od O. O. misli, da ni krivice le Štefe, marveč so vsi odborniki solidarno odgovorni. Člani so prešli gosp. velikega župana za intervencijo in revizijo O. in kraj. odbora. Gosp. veliki župan je že odredil revizijo. Zatem so se prečitale in soglasno sprejele in podpisale štiri resolucije: ena na velikega župana v Ljubljani s prošnjo, da suspendira odbornike pri O. in kraj. odboru, ki niso člani ali priznani invalidi, da odpusti iz državne službe glavnega poveritelja Karla Breznika.

karja, da suspendira od O. O. postavljenega komisarja pri mariborskem krajevnem odboru in da zaščiti vse društvenike s tem, da postavi pri oblastnem odboru vladnega komisarja, ki naj stvar razčisti in izvrši svobodne volitve. Druga resolucija na državno pravdnistvo, s katero se zahteva najstrožji kazen za poverjenika in eventualne sponzore. Tretja na Oblastni odbor, s katero se poziva, naj odstopi. Četrta resolucija zahteva, da se anulira izključitev Meznariča in tovarišev. Dosedanji anketni odbor je bil razrešen svoje naloge in namesto njega je bil izvoljen desetčlanski odbor, ki naj v smislu resolucij stvar dokonča in skliče izredni občni zbor. — Za odbor: Fran Kolar, predsednik; Stanko Česnovar, zapisnikar.

Iz tajništva ZKD. Ljubljana

Centrala poučnih in kulturnih filmov: V zadnji številki »Prosvetnega glasnika« smo pozvali vsa društva, ki se zanimajo za organizacijo centralne poučnih filmov pri ZKD, da javijo svoj naslov našemu tajništvu do 15. t. m. Ker se je na ta poziv odzvalo le pičlo število društev, opozarjamo tem potom ponovno vse naše članstvo, naj se nemudoma prikladi in javi svoje naslove najkasneje do 22. t. m. Vse interese bomo na to sklicali na sestanek v svrhu točnejšega dogovora. Da ne bo torej poznejših izgovorov, da društva o naši akciji niso ničesar vedela, jih pozivamo, da tozadevni članek v četrtkovi številki »Prosvetnega glasnika« (iz tajništva ZKD. Ljubljana) dobro prečitajo ter nam do gorenjega termina nujno odgovore.

Zitve v kremnjih

krvoločnih krokodilov

do sedaj še nevidene scene v monumentalnem orijentalnem veličimu

„Tri ure kukavice“

Pride v kino „DVOR“

Iz Kranja

— Prostovoljno gasilsko društvo v Kranju ima v četrtek dne 20. t. m. ob pol 19. uri v posvetovalnici mestne občine svoj redni letni občni zbor.

— Otroška prireditev pod okriljem Kola jugoslovenskih sester. Kakor doznavamo, priredila kranjska podružnica Kola jugoslovenskih sester v nedeljo dne 23. t. m. ob 16. uri popoldne v Narodnem domu pravilni večer za deco. Topot se je odboru posrečilo pridobiti za pripovedovalko znano in priljubljeno dramsko umetnico gospo Škerlj-Medvedovo iz Ljubljane, ki bo pripovedovala o Džungli od Kiplinga. Na to prireditev opozarjamo starše, da pripelejo svoje mladež.

— Uproščenost klerikalcev v našem mestu je tako velika, zlasti po njihovem shodu pretekli ponedeljek, na katerega so zbornali samo pristaše iz bližnje in dalnje okolice (saj je bil predsednik zborovanja neki okoljski kmet, ne pa domačin iz mesta), da so mogli prikriti svoj največji fiasco s totalnim ignoriranjem volilcev iz mesta. V obupu nad neuspehom v Kranju so pričeli z agitacijo, največ po gostilnah z opijanjenimi ljudmi izrabljati najgusnejša sredstva laži, obrekovanja, da se še študi mnogim njihovim lastnim pristašem, ki še čutijo vsaj nekoliko poštenosti in odkritosti srčnosti. S posebno naslado so pričeli lansirati vest o razpustu kranjskega občinskega odbora, toda so dosegli ravno obraten efekt. Vsak meščan ve, da je uprava mestne občine kranjske pod nesebičnim vodstvom g. župana Pirca ena najvzornjših v Sloveniji. Lansiranje takih izmišljenih vesti je vzbudilo v vseh krogih največje ogorčenje.

Iz Trbovelj

— Razdelitev volišč v Trbovljah. Za volitve poslancev v oblastno skupščino 23. t. m. so določena sledeča volišča: I. volišče: občinska pisarna: Trbovlje, Planina, Planinska vas, Gabrsko, Knezdol, Sv. Marko hiš. št. 1 — 12, 22, 47, 49, 54, 14, Ojstro hiš. št. 1 — 12, 16, 20, 21, 23, 35 in volilci iz vasi Loke z začetno črko A; II. volišče: deška šola Trbovlje: volilci iz vasi Loke z začetno črko B do inkluzivno G; III. volišče: deklška šola Trbovlje: Loke z začetno črko H do incl. L; IV. volišče: Dejavski dom Trbovlje: Loke z začetno črko M do incl. R; V. volišče: deška šola na Vodi: Loke od začetne črke S do črke Z; VI. volišče: čakalnica zapadnega obrata: volilci iz vasi Retje od začetne črke N do vsehvi črke Z; VII. volišče: deklška šola Vode: Retje od črke A do incl. M; VIII. volišče: deška šola v Hrastniku: Hrastnik, Ojstro, Studence, Prapretno, Plesko, Sv. Katarina Sv. Lenart in Sv. Marko od črke A do incl. L; IX. volišče: deška šola Hrastnik: Sv. Lenart, Ojstro, Studence, Prapretno, Plesko, Sv. Katarina in Sv. Marko od črke M do črke Z.

pretno, Plesko, Sv. Katarina in Sv. Marko od črke M do črke Z.

— Fond za brezposelne rudarje. Zahteva dr. Bohinjca na nedeljskem shodu SDS pri Fortetu po fondu za brezposelne rudarje, ki ga bo imela osnovati oblastna skupščina, je bila zelo simpatično sprejeta od naših rudarjev. Dr. Bohinjec, ki je nosilec liste SDS za laški okraj, je utemeljeval svojo zahtevo, s tem, da so za slični fond poskrbele vse sosednje države, predvsem pa Češkoslovaška, kjer obstoji rudarski skrbstveni fond. Iz njega se daje denar za stanovanja, izpopolnjevanje se premajhne rente, pokojnine itd. Podpore so deležni celo oni rudarji, ki nimajo po zakonu pravice do nje, vendar pa so podpore potrebne. Dr. Bohinjec je obljubil, da bo kot poslanec napol vse svoje moči, da se dvigne gospodarski in socialni položaj našega delavstva.

— Trbovlje imajo ČETRTO skrinjico. Vsak rudar, obrtnik, trgovec, podružnik in uradnik, ki hoče sebi dobro, naj vrže v nedeljo kroglico v ČETRTO skrinjico! Vsi bodimo agitatorji, da bo zmaga SDS silajna!

— Edini izhod iz težavnega položaja. V Trbovljah je splošno znana velika preza: dolžen rudarjev. Temu se tudi ni čuditi, kajti kako naj izhaja družinski oče pri povprečnih 20 štitih na mesec, plačanih po 35 Din, ne glede na razne odtegljaje, ki veliko znesajo. Radi slabo plačanih mezd in s tem revščine rudarjev trpita obrtnik in trgovec, tako da so konkurzi zdaj že običajen pojav. V zadnjem času pa preti rudarskemu delavstvu zopet nov izpad v obliki novih redukcij. Izredno težaven položaj se da rešiti samo na ta način, da se pozove strokovnjaki na pomoč. Ta strokovnjak je dr. Bohinjec, katerega nastop podpravlja poleg rudarja vsak obrtnik in trgovec, ker je dr. Bohinjec znan kot marljiv delavec na gospodarskem in socialnem področju. V njegovi osebi vidi trboveljsko prebivalstvo garancijo, da bo vse storil, da ne pride do neizbežne katastrofe. Zato pa, da bo zmaga dr. Bohinjca popolna, vsi na volišče in vrzite kroglico v ČETRTO skrinjico!

— »Jutro« zagovornik delavstva. K bližajočim se oblastnim volitvam je vedno zvest zagovornik delavskih interesov. Ta dnevnik je bil »Jutro«, ki rudarje prvi obvešča o vseh količkah važnih zadevah in mu s svojim nasvetom zmerom stoji ob strani. Naše rudarje spominjamo radi tega na to dejstvo, da bo njihova odločitev v nedeljo tem lažja. V »Jutru« smo že dovolj razložili povedali, v kateri skrinjici je rudarjeva rešitev, in to tudi zdaj ponavljamo: v ČETRTO.

Sport

Vsem kolesarskim društvom!

V smislu sklepa VII. glavne skupščine Koturskega saveza SHS se pozivljajo vsa društva, klubi in sekcije, ne glede na to ali so vključeni v Koturskem savezu ali ne, da pošljejo svoje delegate na izredno skupščino, ki se bo vršila v Zagrebu dne 20. februarja t. l. v restavraciji »Lovački rog«. Predkonferenca se vrši dan prej. Savezna pravila in pravilniki so bili poslani vsem klubom, ki gojijo kolesarstvo, da jih redigirajo. Ako jih kako društvo ni dobilo, naj izvoli reklamirati pri tajništvu Koturskega saveza SHS, Zagreb, Mrazovičeva ul. 10.

ZSK Hermes. Danes v četrtek se vrši seja u. o. ob 20. uri v restavraciji gor. kolodvor. Pridite vsi in točno. — Tajnik L. ZSK Hermes. Redni občni zbor se vrši nepreklicno v uedelo ob 9.30 uri v restavraciji na gor. kolodvoru z objavljenim dnevnim redom. Člani, ki do takrat ne bodo poravnali članarine, nimajo glasovalne pravice. — Odbor.

SK Krakovo. Danes se vrši seja celokupnega odbora v restavraciji Mrak, Rimska cesta, ob 20. Seje naj se udeležita sigurno tudi gg. Privšek Albin in Vlač Stevo. Važen dnevni red. Seja obvezna za vse odbornike.

Spor v beograjski sekciji sodnikov rešen. Nedavno smo poročali, da je med beograjsko sekcijo nogometnih sodnikov in ZNS nastal radi sodniških izpizov spor. V soboto se je v prisotnosti predsednika ZNS dr. Pandakovića vršila predkonferenca, a v nedeljo izredna glavna skupščina beograjske sekcije. V vprašanju izpizov nogometnih sodnikov se je dosegel sporazum. ZNS bo na svoji prihodnji izredni skupščini predlagal sporazumno rešitev tega vprašanja.

Nemčija sprejeta v mednarodno tenis federacijo. Mednarodna tenis federacija je poslala svojim članom okrožnico, naj se izjavijo glede sprejema Nemčije. Dosedaj se je izjavilo 45 držav za to, da se Nemčija sprejme takoj, 12 držav pa se je izreklo za to, naj se Nemčija sprejme rednim putem. Sprejem Nemčije bo vsekakor povzročil, da bo borba za svetovno prvenstvo v tenisu in za Dawisov pokal še bolj zanimiva.

Gospodarstvo

Tržna poročila

Ljubljanski živinski sejem (19. t. m.) Dogaon približno 200 konj, 80 volov, 70 krav, 220 telet in 80 prascov. Cene za kg žive teže: voli 5.50 — 7.50, boljše krave 5 — 6, krave klobasariče 3 — 4, teleta 10 — 11 Din. Prasi za rejo po starosti 175 — 350 Din komad. Sejem pravi živahen. Posebno živahna je bila kupčija s konji.

Zagrebski tedenski sejem (19. t. m.) Dogaon živine zelo dober. Cena kravam, volom, bikom in junicam so padle za okrog 50 par pri kg. Trgovina živahna. Konji so se kupovali za Italijo. Precej goveje živine se je prodalo za Slovenijo. Za kg žive teže notirajo: voli domači I. 8.50 — 9, II. 6 — 6.75, bosanski II. 5.50 — 6.50, bikli 6.50 — 8, krave I. 6 — 7.50, II. 3.50 — 4, junci I. 5 — 6.50, II. 4.50 — 5.50, junice I. 5.50 — 6.50, II. 3.50 — 4.50, teleta 6 — 9 (zaklana 11 — 13.50), svine pitane domače 12 — 14 (sremske zaklane 14 — 15), do 1 leta 9 — 10.50, nad 1 leto 10 — 11, zizni prasi 17 — 19 Din. Konji vozni po 2000 — 6000 Din. Kmetijski proizvodi: seno I. 100 — 120, II. 75 — 100, otava 100 — 160, domača detelja in lucerna 125 — 150, slama 70 — 90 Din za 100 kg.

Dunajski svinjski sejem (18. t. m.) Dogaon 14.232 komadov; od tega 6783 iz Jugoslavije. Kljub zmanjšanemu dogovoru ni bilo opažati posebnega razpoloženja za nakupovanje. Zlasti mesne svinje niso šle v denar ter so se morale poceniti za 5 grošev pri kg. Debele svinje pa so se nasprotno podražile za 5 grošev pri kg. Za kg žive teže notirajo: debele svinje I. 1.90 — 1.95, srednjeleške 1.75 — 1.85, kmetijske 1.70 — 1.85, stare 1.70 do 1.80, mesne 1.75 — 2.20 (2.25) šilinga.

Dunajska borza za kmetijske produkte (18. t. m.) Glavno zanimanje je bilo osredotočeno okrog turščice in rži, ki sta bili zelo čvrsti in sta se podražili. Za pšenico malo interesa. Oves s prilazno tendenco brez kupčije. Uradno notirajo v šilingih vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg: pšenica: domača 40.50 — 41, maščarska Tisa (79 — 80 kg) 46 — 47; rž: 32.50 do 34.75; turščica: 24 — 25; oves: domači 26.25 — 26.75.

— Železarski kartel in srednjeevropske železarne. Z Dunaja poročajo: Kakor se doznava, se bo formalni sprejem češkoslovaške, avstrijske in maščarske industrije železa v mednarodni železarski kartel izvršil šele sredi februarja in ne v januarju, kakor se je sklenilo. Sprejem se je zavlekel baje zaradi neklih diferenc s poljsko industrio železa. Celokupna kvota srednjeevropskega železarn znaša 2.14 milijona ton (od tega odpade na Češkoslovaško 1.429.000 ton). S tem se celokupna kvota mednarodnega železarskega kartela poveča od 27.287.000 na 29.427.000 ton.

— Seja glavnega upravnega odbora Narodne banke, ki se je vršila te dni, je sklenila, da bo občni zbor 6. marca t. l. Na dnevnem redu so med drugim volitve šestih članov odbora, ker jih je po pravilih moralo šest izstopiti. Razen tega se mora izvoliti še sedmi član namesto pokojnega dr. Karla Trillerja.

— Fuzija Bodenreditanstalt - Verkehrsbank na Dunaju. Kakor poročajo z Dunaja, se bo pri fuziji Bodenreditanstalt - Verkehrsbanke 2 delnici Bodenreditanstalta, način, da se bošta dali za 11 delnic Verkehrsbanke 2 delnic Bodenreditanstalta.

Borze

19. januarja.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupkiški zaključki.) Vrednote: investicijsko 0 — 82, Vojna škoda 0 — 342, zastavni in komunalne Kranjske 20 — 22, Celjska posejilnica 195 — 198, Ljubljanska kreditna 150 — 0, Merkantila 99 — 100, Prašedion 890 — 0, Kreditni zavod 170 — 180, Strojne 0 — 80, Trbovlje 360 — 0, Veveče 120 — 0, Stavbna 55 — 65, Šekir 104 — 0 — 0, BLAGO: Zaključeno 6 vagonov lesa. Tendence za bukovino čvrsta, za deželne pridelke zelo čvrsta.

ZAGREB. Zasebne vrednote brez sprememb. Vojna škoda, kasa, se je trgovala po 343, a za februar po 316. — Na deviznem tržišču tendenca nespremenjena. Točaji z manjšimi spremembami na včerajšnji višini. Le Italija je bila zaradi porasta v Curihu čvrstejša tudi v Zagrebu, kjer se je trgovala po 246.5 — 246.75 (včeraj po 244.5). Notirale so devize: Amsterdam izplačilo 227.1 do 228.1, Dunaj izplačilo 799.5 — 802.5, Bruselj 788 — 791, Italija izplačilo 245.06 do 247.06, London izplačilo 275.7 — 276.5, New York ček 56.899 — 56.899, Pariz izplačilo 225 — 227, Praga izplačilo 168.05 — 168.85, Svica izplačilo 1094 — 1097; valute: avstrijski šilingi 801.5 — 804.5; efekti: bančni: Eskompta 102 — 104, Kreditna Zagreb 102 — 104, Jugo 98.5 — 99, Prašedion 897.5 — 905, Srpska 196 — 140, Ljubljanska kreditna 150 — 0; industrijski: Dubrovačka 380 — 405, Isis 50 — 55, Slavonija 32 — 32.5, Trbovlje 365 — 370, Veveče 120 — 0, Seferana Oštek 475 — 465; državni: investicijske 82.25 — 88, agrarne 49 do 49.5, Vojna škoda, promptna 342 — 343, kasa 343 — 343.5, za januar 340 — 343, za februar 316 — 316.5.

CURIH. Beograd 9.135, Berlin 123.15, New York 519.25, London 25.205, Pariz 20.61, Milan 22.475, Praga 15.37, Budimpešta 90.725, Bukarešta 2.80, Sofija 3.7425, Dunaj 73.15.

TRST. Devize: Beograd 40.75 — 41.50, Dunaj 320 — 335, Praga 68 — 69, Pariz 91.50 — 92.50, London 111.25 — 112.25, New York 23.05 — 23.25, Curib 440 — 450, Budimpešta 400 — 415, Bukarešta 12 — 13; valute: dinarji 40.25 — 41.25, dolarji 22.85 — 23.15.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.4550 do 12.4950, Berlin 167.91 — 168.41, Budimpešta 123.81 — 124.11, Bukarešta 8.75 — 8.77, London 34.3750 — 34.4750, Milan 30.66 — 30.76, New York 708.06 — 710.55, Pariz 28.13 do 28.23, Praga 20.97 — 21.05, Sofija 5.1070 do 5.1470, Varšava 78.40 — 78.90, Curib 136.40 do 136.90; valute: dinarji 12.4450 do 12.5050, dolarji 70.50 — 70.90.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.25, v Berlinu 7.412, v Londonu (popoldne) 275, v New Yorku (18. t. m. po borzi) 1.76 in tri četrtinke.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 19. januarja 1927

Višina oblakov 400

Kraj	Čas	Jarom.	Temper.	Rel. vlažn. v %	Smerni vetra in brzina v m	Visina obl. m	Vrsta padavine	
							mm ro.	mm sn.
Opazovanja								
Ljubljana (dvorec)	1.	75.51	1.0	89	NNE 2	10	megla	16.0
	8.	75.47	1.6	89	NNE 3	10	megla	
	14.	75.89	3.4	85	N 1	10		
	21.	75.76	3.8	84	NNE 2	10	dež	
Maribor	8.	75.59	1.0	100	mimo	5		14.0
Zagreb	8.	75.40	4.0	96	ENE 3	10	megla	11.0
Beograd	8.	75.94	2.0	76	SE 18	10		
Sarajevo	8.	75.84	4.0	87	E 3	7		4.0
Skopje	8.	76.13	4.0	96	SW 0.5	10		
Dubrovnik	7.	54.6	10.0	75	SE 7	10	dež	5.0
Split	7.	75.54	8.0	81	ENE 7	8	mojra smerno	53.0
Praha	7.	75.80	3.0	—	S 0.5	10	megla	2.0

Iz življenja in sveta

Smrt bivše mehikanske cesarice Charlotte

Iz Bruslja poročajo, da je umrla včeraj bivša mehikanska cesarica Charlotte. Bila je stara 87 let.

Nesrečna bivša mehikanska cesarica, ki je bila od leta 1867. neozdravljivo bolna na umu, je bila rojena dne 7. junija 1840. kot edina hči belgijskega kralja Leopolda I., ki je bil leta 1831. od belgijskega nacionalnega kongresa izvoljen za belgijskega kralja. Dne 27. julija 1857 se je Charlotte poročila za avstrijskim nadvojvodom Maksimilijanom. Francoska ekspedicijska pod Bascinom in njene posledice so bile nesrečne za Maksimilijana in njegovo ženo. Z ozirom na velike ovire, na katere je Maksimilijan naletel v Mehiki, je Charlotte na evropskih dvorih prošla pomoči za svojega moža. Napoleon III. jo je odbil ter je potrdil umik Francozov. Nasvetoval ji je, naj pridobi svojega moža za odhod iz Mehike. Naporom in razburjenju teh dni ni bila dostojna in leta 1867 so jo kot bolno na umu prepeljali v grad Teruven pri Bruslju.

Kaj je gripa in kako se je očuvamo

V sosednjih deželah nastopajoča epidemija gripe daje razumljiv povod bojazni, da se bo bolezen zanesla v do glavnem času tuje v naše kraje, zato daje tukajšnji "Higijenski zavod" nastopna pojasnila v vednost in ravnanje prebivalstva.

Gripa je akutna mrzlična infekcijska bolezen, ki se razširi od časa do časa na široke teritorije ter preplavi cele dežele, da, celo ves kontinent, ter tako zavzame pandemien značaj. Prva tako obsežna epidemija je poznana iz leta 1580., ko se je iz Orienta razširila čez celo Evropo; v letih 1918. do 1921. je Evropa doživela zadnjo tovrstno poplavo. Takrat se je bolezen pojavila v Španiji, odkoder se je razširila na sosednje dežele pod imenom "španska". Bila je zelo hude narave.

Širjenje gripe sledi našim prometnim sredstvom ter vsled tega ne prekaša hitrost širjenja boleznih hitrosti naših prometnih sredstev — raznašalec je oboleni človek. Vsled tega se bolezen tudi najprej pojavlja v večjih centrih, v pristaniščih, oziroma sploh velikih mestih. Razen velike hitrosti, s katero se bolezen širi, je zanjo posebno karakteristično dejstvo, da povzroča takoj obolenje celih množic, čemur je vzrok njena velika okužljivost in pa okolnost, da se povzročevalci raztrosijo v okolico po kašljanju in kihanju bolnikov. Širi se torej po kapljicni infekciji. Prav posebno pa pripomorejo k čim večjemu razširjenju lahko oboleni, ki se nemočno kretajo med zdravimi. Razvoj epidemije same je naslednji: med pojavom prvega obolenja do vsestranskega razširjenja poteče kakih 14 dni ter doseže v treh tednih višek, v teku nadaljnjih 14 dni preide popolnoma. Cela doba epidemije traja torej, sodeč po sedanjih izkušnjah 6 do 8 tednov. Spriču ogromnega obolenjavanja je procent umrljivosti relativno majhen.

Vzrok bolezni je infekcija, to je naseljenje povzročiteljev bolezni v naših organih: nosu, grlu, pljučih, glede identitete povzročitelja samega pa se mnenja še ne strinjajo. Inkubacija, to je doba, ki preteče od okužitve do izbruha bolezni, traja pri gripi le kratko dobo enega do treh dni. Med tem časom opažamo včasih predhodne znake kakor zbitost in nahod, po navadi pa se človeka loti bolezen nenadoma s tresavico in rapidnim naraščanjem temperature in močno utrujenostjo. Bolnika muči hud glavobol, v nadaljnjem poteku bolezni se pojavi omotica, bolečine v hrbtu in udih, apetit izgine. K temu se pridruži v mnogih primerih katar dihalnega predora, nahod, vnetje sapnika in bronhijev. Omeniti je, da prične gripa včasih s čisto abnormnimi znaki, kakor: nenadna globoka nezavest, krči ali hipno nastala omotica. Takim atipično pričetim obolenjem sledi navadno lahek in hiter potek.

V splošnem pa razločujemo naslednje tipe: 1.) toksična (zastrupljena) oblika z glavobolom, bolečinami v udih, deliriji in bruhanjem; včasih pride v meningitis; 2.) kataralčna oblika z nahodom, vnetjem grla, sapnika, bronhijev, očesnih veznic in angino; 3.) revmatoidna, pri kateri se pojavijo v pretežni večini bolečine v udih, mišicah in sklepih; 4.) žledno-črevesna oblika z debelo obloženim jezikom, bruhanjem in prolivi; 5.) pneumonična, z naglim začetkom kakor pri običajni pljučnici. Zadnja je bila posebno pogosta v minulih epidemijah v letih 1918. do 1921. Imenovali so jo radi njene opasnosti naravnost pljučno kugo.

Pri vseh naštetih oblikah bolezni pa lahko nastopijo najrazličnejše komplikacije pljuč, pljučne mreže, možgan, ledvic, živčevja itd.

Signurni sredstev zoper gripo nimamo, obvarovati se pred obolenjem je razmeroma težko spričo dejstva, da velika množica lahko obolenih zanaša po kašljanju, kihanju itd. bolezen vsepoved. Kljub temu ne smemo zanemarjati vseobčih higijenskih pravil, ki epidemijo zelo omeje. Bolnika bomo izolirali v posebno sobo z lastno posteljo in perilom; oseba, ki bolnika streže, se mora držati predpisov snage, desinficiranja naj si usta in roke, upotrebljava naj vrhlo obloko, ki jo odloži, če za-

pusti bolnika. Splošno se priporoča, da vsakdo, ne glede ali ima direktn stik z bolnikom, skrbni za pogostno razkuževanje ust s kakim primernim ustnim razkužilom (3 odst. hidrogenperoksid, formamint, anakat anginol tabl. dočim je kalijev permangan brez učinka), na noben način pa ne uporabljajmo v boju zoper bolezen alkohola, ki nas zamore le varati in zmanjšati našo odporno silo ter nas tako obolenju še bolj izpostavi. Posebno nujno svetujemo, da ostane vsakdo, ki je obolen na gripi, doma in v postelji, kajti pogosto zadostuje to, da odstranimo bolezensko atako, medtem ko si pri premali pažnji lahko povzročimo najhujše komplikacije. Pri kolikaj opasnejši bolezni je poklicati zdravnika, ki ugotovi stanje bolezni, oziroma komplikacij ter tako vodi potek bolezni do mirne rekonvalescence in ozdravljenja.

98 potnikov zmrznilo v vlaku

Zadnje dni je zavladal v Rusiji silen mrz, kakor ga celo v Rusiji že dolgo ne pomnijo. Kako hud je v Rusiji mrz, se vidi iz vesti, ki prihajajo iz Samare ob dolnji Volgi, tako rekoč na začetku Urala. V bližini mesta je v silnem snežnem metežu, ki je mestoma nanesel na železnice več metrov debel sneg, obtičal potniški vlak. Vsaka pomoč je bila zaman, ker rešilni vlaki niso mogli blizu. Kuriva je potnikom in vlakovspremnemu osebju kmalu zmanjkalo in seveda tudi hrana. Vsi potniki so zmrznili. Vsega skupaj je bilo v vlaku 98 ljudi. Ko so se delavci dokopali do vagonov, so našli v njih same mrličje. Izredno hud mrz poročajo tudi iz Kavkaza in Uralskega pogoja.

Korupcijska afera pri nakupu jugoslovenskega tobačka na Poljskem

Poročali smo že o aferi Boleslava Luksika v Varšavi, v katero je zapletena naša uprava državnih monopolov. Luksik je bil posredovalec med našo upravo državnih monopolov in poljskim finančnim ministrstvom pri prodaji jugoslovenskega tobačka poljskemu erarju. Luksiku je izplačala monopolna uprava 2 milijona 600.000 Din bave v svrhu, da bi s tem novcem podkupil gotove uradnike v poljskem finančnem ministrstvu. Kasneje, ko bi bila kupčija perfektna, bi imel dobiti še okroglo 4 milijone. Stvar je prišla v javnost in je povzročila veliko senzacijo v Varšavi in na Poljskem. Povsem umljivo je, da posveča poljsko časopisje tej aferi največjo pozornost in prinaša o stvari še marsikatero zanimivo podrobnost.

Tako piše "Kurjer Polski", da je Boleslav Luksik zet bivšega črnogorskega generala Martinovića. Luksik je nedavno tega nakupil veliko posestvo pri Bloku. Ker ta mož prej ni imel posebnega imetja, je jasno, odkod je črpal kupnino za to posestvo. Velezanimiva je tudi še druga okolnost: Gospa Marija Glowacka, vdova po ravnatelju monopolnega oddelka v finančnem ministrstvu, je odstopila vsoto 11.500 dolarjev, vključeno na njeno ime pri posestvu Proboševce, Boleslavu Luksiku. Zakaj? Ali ni ta cesija tudi v zvezi s tobačno afero? Kakor je znano, se je prodaja tobačka vršila meseca junija leta 1925. Ves ta čas se je mudil Luksik v Beogradu.

Razkritje te korupcijske afere je seveda močno učinkovalo na poljsko javnost. Vse časopise je energično zahtevalo, da se stvar vsestransko razčisti in se kaznujejo krivci, ki bi bili v zvezi s to korupcijsko zadevo. Pod pritiskom časopisja in javnosti se je nato finančno ministrstvo, kakor je znano, smatralo za prisiljeno, vso afero izročiti državnemu pravdnstvu. Državno pravdnstvo je sicer uvedlo kazensko postopanje, vendar pa je že po prvih izvidih ustavilo, češ da gradivo ne zadošča za sodno postopanje.

Obenem je imenovalo tudi finančno ministrstvo posebno preiskovalno komisijo, ki naj preišče to afero. Ta komisija je, kakor poroča "Kurjer Polski", ugotovila med drugim, da je jugoslovenska delegacija za prodajo tobačka poljskemu erarju neslužbeno trpela Luksika kot posredovalca, in sicer kljub izredni želji poljske vlade, naj bi se nakup tobačka v Jugoslaviji izvršil brez vsakega posrednika. To je izredno priznal trgovski ataše jugoslovenskega poslanstva Panajotović. Pred to komisijo je Panajotović tudi izpovedal, da je izplačala jugoslovenska uprava državnih monopolov Luksiku 2 milijona 600.000 Din, ostanek (okroglo 4 milijonov) pa je imel le-ta dobiti ob zaključku cele transakcije, in sicer kot provizijo in povračilo "gotovih stroškov", ki jih je imel pri posredovanju. Iz diplomatske korespondence, ki jo je dobila komisija na razpolago, se je dognalo, da je dobival Luksik tudi stalno subvencijo od jugoslovenskega ministrstva za trgovino in industrijo in to baje kot nagrado za periodična gospodarska poročila in za predlaganje posebnih gospodarskih ponudb. Končno je komisija še ugotovila, da je bil Luksikov kompanjon pri vseh njegovih podjetjih njegov tast vpojen črnogorski general Martinović.

Tablete zoper oploditev

Medtem ko je v Franciji neprestano na dnevnem redu vprašanje, kako naj se prepreči nazadovanje porodov in ko v Italiji diktator Mussolini z visokimi davki tišči samce v zakonski jarem, je angleška zgornja zbornica sprejela pred tedni povsem drugačno postavbo. Že dolgo se opaža, da se dandanes baš najrevnejši sloji silno množijo, ne radi tega, ker bi se revnim zakoncem hotelo toliko otrok, ampak, ker si ne vedo pomagati. Angleški zakon določa, da morajo krajevne oblasti v danem slučaju podučiti ravno mater, kako naj prepreči oploditev. Osnutek tega zakona je izzval burne prepire. Zlasti ga je pobijala duhovščina, ki trdi, da je najboljšo sredstvo zoper preveliko število otrok spolna vzdržnost. Praktični ljudje, ki poznajo življenjske razmere, pa to stališče zavračajo kot nerealno.

V Nemčiji in Avstriji se vodi že več let javna polemika o vprašanju, ali in v kakih oblikah naj se dovoli odprava plovov iz materinega telesa. Sedanje stanje ne zadovoljuje nikogar, ker ne reši za današnje družbo perečega vprašanja: kaj z otroci, ki so zbog odvisnosti breme staršem in državi?

V ta prepir pa prihaja senzacionalna novica, ki utegne povzročiti v spolnem življenju nezasiščen preobrat. V eni zadnjih števil "Münchener medizinische Wochenschrift" poroča vseučiliški profesor v Inomstu dr. Haberlandt o izsledkih svojih raziskav v področju spolne fiziologije. Rezultat je sicer omejen na zajce, morske prašiče in bele miši, vendar pa trde strokovnjaki, da je od tod samo korak naprej k človeku.

Haberlandt se je posrečilo že pred leti, da je s prenosom jajčnjaka iz breje samice v normalno samico slednjo za nekaj časa steriliziral, to se pravi storil neplodno. Učenjak je namreč sklepal tako-le: Če presadimo organ noseče ženske, ki notorično preneha proizvajati jajčka, v žensko, ki je v normalnem stanju, bo ostal jajčnjak tudi tu pasiven, Haberlandt je nato izdelal iz jajčnjaka breje živali sestavljen preparat, ki ga je vbrizgal v neoplojeno samico. Pokazalo se je, da se po teh injekcijah samica ni več tako kmalu oplodila; v nekaterih primerih se je dosegla celo trajna sterilnost. Haberlandt

Pismo brezposelnega

Prejeli smo: Slavno uredništvo! Sem brezposeln. Kaj se to pravi, ve samo tisti, ki je to skušal. Imajo zdravo telo in zdrave roke, a nimajo dela in nimajo kruha, ima pa ženo in otroke. Od nezaposlenosti se ti zdi, da si bolan. Močan si tako, da bi vse razbil, a ne moreš nič. Čutiš se ponižanega. Svet ne mara tvoje delovne sile. To leži nad človekom kakor prokletstvo. Čutiš, da si berač, odvisev od milosti in dobrote znancev in neznancev in te je sram. Sram te je skoraj živeti. Saj nisi vreden, da živiš, če nimajo kaj delati na svetu.

Kako naj volim? Najraje bi ne volil, ker sem jezen na vse. Čemu naj volim v državi, ki mi ne da kruha? Toda edina pravica, ki mi je še ostala, je ta, da lahko volim. Torej volim bom!

Koga naj volim? Ko bi vi vedeli, kako se mi je zdelo odveč vse, kar so pisali časopisi zadnji čas pred volitvami. Vse mi je bilo zoperno. Zato ker sem mislil samo na delo in kruh in se mi zdi, da je to — delo in kruh — najvažnejše in sploh edino važno za življenje, za državo, za politiko, za človeka — sploh za vse — vse drugo nam bo privrženo. In sem mislil jaz in — gotovo tudi drugi brezposelni — kako dobro se godi ljudem, ki imajo toliko časa za prepir in za govore — in zdelo se mi je vse to nepotrebno, kajti glavna stvar je — delo in kruh.

V svoji slabi volji sem mislil najprej voliti protidržavno, to je s tisto stranko, ki državi največ škoduje. Bil sem prej socialist, potem komunist in sem mislil, da nas bo to rešilo. Potem sem pomislil tako: ako ti domača država ne da dela in kruha, katera ti ga bo dala? Spomnil sem se na prijatelje, ki so odšli s trehobom za kruhom v Francijo. Tudi drugod je slabo. Zakaj bi torej volil proti državi, saj ni kriva država, kriva je vlada. Koga naj torej volim? Če bi imeli delavci skupno socialistično stranko in voditelje, ki bi bili zmogni voditi delavsko politiko, bi volil socialiste. V sedanjih razmerah pa so pokazali delavski voditelji in strankarji svojo nezmožnost — pripravajo se med seboj o marxizmu in zopet same besede, fraze, govori, članki, debate — mi pa želimo dela in kruha. O komunistih ne govorim, izpametoval sem se in vem, da so njih teorije nemogoče. Mi nočemo teorij — hočemo dela in kruha — vse drugo si bomo izbojevali s strokovno organizacijo.

Koga naj torej volim? SLS? To stranko napačnih kristjanov? Ali niso oni s svojim zategovanjem, avtonomijo in klerikalstvom največ krivi, da ni dela in kruha? In že zdaj pišejo, da v oblastnih skupščinah ne bodo delali za ljudi — ampak za avtonomijo. kar bo zopet vzrok, da bodo same besede, fraze, debate, govori, prepri — a ne bo dela in kruha. Oni hočejo nas Slovence odtrgati od države, da bomo v

Veselo!

Zabavno!

Originalno!

Predstave ob 4. pol 6. pol 8. in 9.

Adam in Eva... Kača, jabolko in f govo p ro... Senzacije v raju Adama in Eve... Čudeži iz prehistorične dobe.

Prekрасne žene celega sveta — Kraljica lepot, prekrasna Olive Borden igra glavno vlogo v tej imenitni in smehapolni ve-cloigr.

Oglejte si gotovo ta zanimivi film

ELITNI KINO MATICA najudobnejši kino v Ljubljani.

Velik uspeh včeraj pri premijeri.

Eva in Adam... Prvi okrasek Eve v raju... 'Figovo pero' vzrok večnega boja med močnem ženo... Čudeži današnje mode in tehnike. Prekrasne toalete v naravnih barvah. Razkošna modna revija pri pariškem kralju mode.

'Figovo pero' je najboljša veselo gra sedanosti.

Ne zamudite posejti predstav tega filma

pa je šel še dalje. Pripravil je jajčnjakove tablete in jih je dajal samicam belih miši. Dognal je, da so bile za neko dobo varne pred oploditvijo.

Prof. Haberlandt je proučeval tudi posledice, ki jih povzroča to doziranje novega preparata v samičinem telesu. Ugotovil je, da ni absolutno nikakih neugodnih posledic in da se ob primerem doziranju doseže le začasna sterilnost, ki pozneje izgine.

Če se bo odkritje obneslo tudi pri človeku, bodo izginila vsa številna preventivna sredstva in prepriro odpravi ploda bo konec. Oploditev bo odvisna od volje tistega dela, ki prevzame največje breme in največ tvega: od žene, ki hoče ali noče postati mati. Nekoliko tablet bo zadostovalo, da se reši to vprašanje brez velikih zapletljivosti in težkih posledic.

Drugo poglavje bi tvorila etična stran tega problema. Spolni razbrzdanosti bi se odprla vrata še bolj na široko, ker bi se zmanjšala odgovornost. Povariti pa je treba, da bi se utegnili na drugi strani povečati odgovornost materinstva in očetovstva. Trenutek spočetja novega človeka bi bil resnično izbran, in ne bi zavisel, kakor se dogaja dandanes, od slepega slučaja, često celo od vinjenosti ali od izbruha nepremišljene, živalske strasti.

Treba pa je potrpeti s sodbom, da se bo videlo, koliko značijo Haberlandtova razkritja za človeka.

njih avtonomni Sloveniji trpeli pod sedanjimi razmerami — brez dela in kruha.

Ali naj volim radičevce? Kolikokrat je bilo že proketo to ime, ki je povzročilo toliko zla, ker je Radčič onemogočil razvoj države in s tem uničil vse to, kar nam da — dela in kruha. On je vzel kredit naših notranjih sil in zaradi nekega hrvaštva in piškave republike — je preprečil pametno delovanje v skupščini, da je bilo v državi vedno več prepira — in čim dalje manj dela in kruha.

Ali naj se prodam radikalom? Radikali so slabo pokazali svoje gospodarske zmožnosti. Kot vodilna stranka so oni krivi, da ni danes pri nas dovolj — dela in kruha. Bilo bi ga lahko dovolj za vse. Bo ga takrat, ko bo red in mir. Ko se ne bomo pripravili za besede, za imena, za fraze, ko bomo vsi delali zato, da bomo vsi živeli v svoji državi. Taka stranka se mi zdi SDS, ki ima širok državni program in je zmogla ustvariti državno življenje, v katerem bomo vsi imeli dovolj — dela in kruha.

Kdor je brez dela in kruha, čuti, da se ves strankarski prepri vrši na naš račun in da prinaša samo zlo, ker kričati kriče, zapravljajo čas in denar — nam vsem pa je glavna stvar — delo in kruh.

V tem je rešitev vprašanja za vse. Brezposeln.

Žirovci proti klerikalcem in zgagarjem

V sedanjem volilnem boju naskakujejo žiri generali vseh strank, boreči se za glasove, ker za resen uspeh za mandate prihajajo v poštev samo klerikalci in sam. demokratje. Glasovi, oddani za druge stranke, so zavrnjeni — in z njimi se samo cepi napredne glasove in pomaga klerikalcem. G. dr. Korošec in dr. Natlačen sta se hvalila z pavovim perjem, to je z delom bivšega deželnege odbora in zbora, nista pa povedala, kaj so klerikalci kot zastopniki Slovence napravlili v povojni dobi, ker so pač delali le škodo, pa ničesar dobrega. Naravnost nesramen pa je bil napad radikalov Dežmana na g. dr. Žerjavo, kojega bolezen se je v barabskem tonu razlagala kot kazen božja; za radikale je to slabo spričevalo, da se morajo naslanjati na surove napade in laži. Vpili so o nasilstvu in korupciji, splošno pa je znano, da so ravno radikali največji korupcionisti. Naj bi raje povedali, kje je onih petdeset milijonov, ki so jih odtegnili od uradniških plač za poplavljenje, pa nismo dobili v žiri niti pare? Kje je denar, ki smo ga plačevali za znamke kot povisana poštnina za poplavljenje? Kar se ostalega našega gospodarstva tiče, so nam pomagali dosedaj edino demokratje; tako bo tudi v bodoče, ako si ne bomo sami pomagali, nam radikali gotovo ne bodo.

Vsi samostojno misleči in napredni Žirovci bomo volili domačina Val.

Poljanška, katerega smo si sami izbrali in kandidira na demokratski listi, ker ga poznamo kot poštenega in delavnega moža, ki je vzoren, vester in razumen gospodarski organizator, v strankarskem oziru pa zmeren in uviden. Kandidat Poljanšek je splošno znan kot vsestransko napreden človek in bo gotovo v svojo marljivostjo in doslednostjo delal za povzdigo kmetijskega, obrtnega in delavskega stanu, kakor tudi vseh ostalih, ker je v smislu našega programa prepričan, da so vsi stanovi potrebni in morajo eden poleg drugega živeti v medsebojnem bratstvu in harmoniji, brez da bi eden drugega izkoriščali. Gospodarski napredek, pridnost in podjetnost je bila njegova tema dosedaj in bo v tej smeri deloval tudi kot poslanec. Domačin je, delal, živel in trpel je med nami in z nami brez dvoma, pozna bolj kot vsak drugi naše težnje, naše boli in naše potrebe, kakor tudi težnje in potrebe celoga okraja, katere so itak sorodne.

Žirovci smo težko prizadeti, imamo nebroj potreb, razdejani so mnogi naši domovi, naša elekt. centrala, porušena so naša pota, posuta in odnešana naša polja in travniki, sesuti so naši gozdovi. Vasi žiri in Stara vas sta ogroženi, ker se tla vsled poplav stalno dvigajo, hiše pa v poplavinah potajajo. Če bo šlo tako naprej, bodo kmalu vse stavbe pod zemljo. Regulacija Sore in Račeve je kričеща potreba, da se temu odpo-more. Nova vas in Račeva potrebujejo cestno zvezo na Smrečje. Dobračeva je potrebna vodovoda itd. Tu je nujno potreben poslanec-domačin, ki vidi vse to, ki je vester in delaven, da se bo zavzemal in dosegel, kar je dosegljivo.

Pametnim volilcem izbira ne bo težka: Ali se odločimo za ljubljanskega advokata klerikalca, kateri bo pač lahko kaj obljubil, kakor nam je obljuboval njegov tovariš, poslanec Serneč, vse mogoče in nemogoče po poplavljeni in predlanski, samo dosegel ni ničesar. Ali pa se odločimo za domačina, kateri bo moral delati, ker ga bomo imeli vedno pred očmi in se bomo lahko vsak čas z njim pogovarjali, kateri bo tudi lažje kaj dosegel, ker bo brez dvoma imela demokratska stranka v vlad večjo zaslobo in vpliv kakor pa klerikalci, kojih nobeden ne mara. Kdor voli druge stranke, samo cepi napredne glasove. Za resen uspeh te stranke sploh ne pridejo v poštev, ker v večini občin našega okraja sploh nimajo pristašev. Kdor je pameten in razsoden, naj dne 23. januarja vrže kroglico v drugo skrinjico za domačina Valentina Poljanška, kateri bo brez dvoma izvoljen in kot tak tudi brez dvoma za nas delal.

Prosvetni šef kot blamiran Radičev agitator

Iz Drage nam poročajo: Sedaj og volitvah tudi mi nismo čisto pozabljeni. Prvi se nas je spomnil g. dekan, drugi pa prosvetni šef g. Lončar, ki je prišel v nedeljo 16. t. m. s svojim adjutantom Kapčevim Ivanom nam spet svojo nekdanjo republiko ponujati. Računal je najbrž na onih 105 glasov, ki jih je dobila zadnja republikanska skrinjica. A mož se je pošteno zmotil. Ravno tisti, ki so zadnjič metali kroglice v to skrinjico so ga sedaj tako rekoč ven vrgli. Komaj se je oglašil in omenil republiko, že je završalo po galskem domu, kjer je bilo zbranih kakih 50 mož: »Ne boste nam več farbari z republiko! in shoda je bilo konec. Odšli so vsi poslušalci ven, ostala sta g. Lončar in njegov opreda Ivan Lavrič ml. sama. Privoščimo jima to blamažo, a ob enem pomilujemo g. prosvetnega šefa, da je prišel ponjo tako daleč in v takem vremenu. Sploh se nam čudno zdi, da se gre prosvetni šef za Radičev stranko tako eksponirati in pred ljudstvom blamirati. Gospod Lončar naj ostane drugič raje v Ljubljani. Mi smo popolnoma zadovoljni z našim starim lončarjem. Kratupot iz Dolenje vasi pri Ribnici, ki pripelje našim gospodinjam čisto trdne lonce in sklede. Zamerimo pa g. Lavriču, da se peha za stranko, ki bo njegovemu domačinu g. Rusu samo par glasov odjedla, ker njen kandidat čisto gotovo ne bo izvoljen. Rajši bi bil g. Lavrič drugi dan k nam prišel z g. Rusom na shod, ki se je vršil pri Turku v Dragi ob udeležbi preko 60 volilcev občin Draga in Trava. Vsi so Rusov govor in program soglasno odobrvali in mu obljubili, da bodo kakor en mož dne 23. t. m. zanj glasovali.

Po vsej Sloveniji gre glas. le „Domovina“ je za nas!

Pralnica in likalnica HAMANN Ljubljana Mestni trg 8 (na dvorišču)

Dopisi

JEZICA. Klerikalci so imeli v nedeljo, 16. t. m. shod s povabilji v Katoliški dvorani. Povedati niso znali nič drugega, kakor hvaliti sebe in zasramovati politične nasprotnike. To je viden dokaz katoliške morale. Tudi socialisti so sklicali v soboto javen shod, kjer so v zadregi priznali, da ne nimajo prave socialistične organizacije. Da pri teh volitvah nastopajo še ločeno in priporočajo zato listo začasno združenih strank. Socialistični shod je bil dostojnejši, nego klerikalni, ampak vidnega navdušenja ni prinesel. Za soboto ob 7. zvečer je sklican sestanek volilcev v Sokolskem domu. Na ta sestanek pride nosilec demokratiške liste g. Zebal. Razgovoriti se hočemo o obilnih volitvah. Shod je dostopen vsakemu volilcu.

VRHNIKA. Mimmo soboto se je vršil v Jantarju klub delavniku lepo obiskan shod naše stranke. Že govor našega kandidata g. Mayerja je pokazal, da si naše ljudstvo ne more želeči boljšega, nesebičnejšega in poštenjavejšega zastopnika, kakor je naš kandidat. Da je SDS stranka malega človeka, delavca, kmeta, obrtnika, uradnika, malega trgovca itd. je dokazal tudi govor glavnega tajnika g. dr. Rapeta, ki je burno pozdravljen, pojasnil smerice našega dela. Upamo, da bodo vsi udeleženci shoda pomagali pri agitaciji, da tudi naš okraj nastopi čim čisteje. V nedeljo vsi kroglice v 4 skritico!

GORJE PRI BLEDU. Kakor je že zadnja »Domovina« prinesla, je kandidatura g. Jana iz Podhoma bolj zaletena. Kako naj se gorjanski volilci odločijo za kandidata, katerega niti njegovi ožji rojaki, sovaščani in sosedje, ne bodo volili, kar tudi on sam priznava. Pred pričami se je sam izjavil, da ve, da ga Podhomci ne bodo volili, in da tudi zanje nič storil ne bo. Ako se odreda svojim najbližjim rojakom, čemu naj ga potem mi volimo? Gorje potrebuje poslanca, ki bo kaj storil zanje! Pri zadnji povodni je skozi našo občino odneslo 10 mostov, ki so že deloma nadomeščeni iz mehkega lesa; to bo za par let, dalje seveda ne. Nekaj bi jih bilo treba betonirati, seveda, če bo denar. In ravno radi tega je treba misliti na poslanca, ki bo v tem pogledu kaj storil. Pa tudi drugih potreb imamo Gorjanci prav mnogo. Kandidata domačina, od katerega bi lahko pričakovali, da bo kaj zanje storil, bi podprli z obema rokama. Ako pa se je že naprej odpovedal dela, ga pa tudi voliti ne bomo. Prepričani smo, da bo v Gorjah demokratiška skrinica dobila lepo številko glasov, saj stavimo v kandidata Ambrožiča popolno zaupanje.

SV. VID PRI PLANINI. Redkokdaj se dogodi v našem kraju kakšna posebnost. V nedeljo, 16. t. m. pa smo doživeli senzacijo, značilno za tukajšnje razmere. Na ta dan je dospel v naš kraj dr. Novačan s svojim spremstvom ter začel kar sredi ceste pred kaplanijo govoriti ljudem, prihajajočim od

druge maše, o programu Radić-Pučljeve stranke. Vsi, možje, žene in otroci, so prvotno stremeli, ker so doslej čuli govoriti o politiki samo edinozveličavne kandidate SLS, ki je smatrala Sv. Vid pri Planini doslej za svojo nepremagljivo trdnjavo. Toda na mah se je zborovanje izpremenilo v pravi cirkus; na migljaj tukajšnjega kaplana so začeli namreč možje, mladeniči, ženske in celo otroci kričati, žvižgati in tuliti, da je bilo strah. Polžaj je postajal vedno opasniji. Ne more se vedeti, kako bi se neuspeli zbor končal, ako ne bi v pravem trenutku šolski upravitelj g. Konečnik ljudi pomiril. Njegove iz srca izrečene besede in njegov vseskozi naroden govor pa je izpremenil klavni »shod« v pravo nacionalno manifestacijo. In tako je tam, kjer sta se dva prepirala, imel dobiček — tretji, tisti, ki bomo volili v nedeljo našega kandidata g. Perkoviča. Zato vsi kroglice v 3. skritico! — Zagorčan.

RADEČE. V nedeljo popoldne je bil napovedan v Radečah v prostorih Zanjeta Halterja volilni shod SKS. Govornik g. Pučelj. Pričakovani smo, da se bo kar trilo njegovih pristašev iz Boštanj, St. Janža in bližnje okolice, a vsi so ga pustili na cedilo, le še iz sosednje Loke je prišlo par mož, z domačini vred ravno 16. Ker so ministri v sedanjih in bivših Radečah redke prikazni, saj še svojega narod poslanca ne poznamo, se je nabralo v zborovalnih prostorih precej domačih volilcev drugih strank največ sam. demokratov. Radečani smo sila mirni in vpludni ljudje — nismo tako hudi kot Radečani — pa smo pustili, da g. minister govori. Predstavljali smo si gospoda ministra kot gromovnika, a izprevideli smo, da naša navzočnost nanj prav pomirljivo vpliva. Niso ne zbadali, ne zabavljali, ampak lepo na lahko in pohlevno so povedali, kako bodo gospodarili v Beogradu — o kdaj bo to? Ako jim je včasih ušla kakšna pregorela, je zahrumelo po vseh prostorih, da bi se bile še krčmarji Zanjetu tresle hlače. Če bi ne bil tako korajžen, kot je in gospod minister so bili spet lepo pohlevni kot se šika. Preden so šli, so povedali, da so bili danes prvi v Radečah, niso pa rekli, če bodo prišli še kaj. Bojimo se, da se jim pri nas nič kaj ne dopade.

SENOVO PRI RAJHENBERGU. Dne 16. t. m. ob 10. dop. se je vršil volilni shod kraj. org. SDS in Narodno-strokovne zveze na Senovem. Poročal je g. dr. Zdobšek iz Brezice ter predsednik in tajnik NSZ. Zbranih je bilo preko 80 rudarjev iz občin Senovo, Vel. Kamen, Určna sela in Koprivnica. Uvideli so vsi, da je za narodno delavstvo edini spas pri Sam. demokratiški stranki. Delavstvo je šlo na delo po vseh teh občinah za napredno fronto, ker le uvidelo, da od samih obilnih klerikalcev ne more nikdo živeti. — Storiš bodo 23 t. m. vsi svojo dolžnost na ta način, da bodo med kmetijskim ljudstvom agitirali za listo SDS.

OPLONICA. Klerikalci brusijo peta in farbajo ljudi po stari navadi. V nedeljo so imeli v »Katoliškem domu« javen shod. Udeležba je bila jako pičila in celo dose-danji verni pristaši so ugovarjali poslanecu

dr. Hohnjecu in kandidatu Matiji Napotniku, kar znači, da je ljudstvo že sito večnih obilij, kajti o kakšnih pozitivnih uspehih klerikalne, to je duhovniške stranke nista imela poročati, ker jih pač ni. Ljudstvo že samo uvideva, da je edina stranka, ki dela sicer mirno, a stvarno, naša SDS. Tako klavno se poslanec dr. Hohnjec še ni nikoli odpeljal iz naše fare. Istega popoldne so imeli klerikalci svoj shod tudi v sosednem Kobilju, kamor so poslali svojega moža, ki ga klerikalci sami najbolje poznajo in izrabljajo. Z njim so šli k Kobiljani, pristne pohorske grče, pravi cirkus. Ima se zahvaliti le treznosti in resnosti naših naprednih fantov, da se ni znašel na cesti.

STRAZIŠČE. Dne 6. februarja zvečer se vrši v tuk. Sokolskem domu velika mašerada, na katero že danes opozarjamo zabavo željno mladino. Obenem prosimo vsa sosedna društva, da ta dan ne prirejajo zabav, temveč nam pripomorejo s svojim posestom do čim večjega uspeha.

JESENICE. Sokolsko društvo na Jesenicah priredi letos svojo maskirano dne 1. februarja t. l. ob 21. uri v kolodvorski restavraciji pod naslovom »Kraljevi rož.« Za najlepšo masko je pripravljeno krasno darilo. Izkaznice za maske se dobe v trgovini br. R. Mežika. Pri maskiradi sodeluje društveni godalni kvintet.

KAMNIK. Sokolsko društvo ima svoj redni letni občni zbor dne 27. t. m. ob 8. zvečer v prostorih Društvenega doma v Kamniku z obilnim dnevnim redom.

STRAZIŠČE. V nedeljo, dne 16. t. m. se je vršil v posvetovalnici Sokolskega doma občni zbor tukajšnjega Sokola in je bila udeležba nadvse pričakovano obilna. Navzoči bratje in sestre so z velikim zanimanjem zasledovali poročila posameznih funkcionarjev ter večkrat posegli tudi v debato. Gorenjsko sokolsko župo je zastopal br. župni starosta br. Semrov. Vsa poročila so bila jako zanimiva in zelo zadovoljiva. Pri volitvah so bili izvoljeni: starosta br. Jakob Bajželi, podstarosta br. Leo Matajci, načelnik br. Slavko Masterl, prosvetar br. ing. Ivan Jezeršek; odborniki: dr. Ljudevit Kuščer, Leopold Zrimšek, Franc Benedik, Oman Valentin, Kriznar Anton, Kavčič Tomaž, Rant Franc. Poleg tega so bili na občnem zboru izvoljeni še razni drugi odseki in upamo, da se bo novi odbor z vso delavnostjo poprijel pravega sokolskega dela in posvetil največ pozornosti v telovadnici, posebno pa še naraščajo in dec. Pozivamo vse starše da pošiljajo svojo mladež redno v telovadnico, da si krepki svoje telesno zdravje pri telovadbi.

Naši onstran granic

— V dobrodelne pa tudi v nacionalne svrhe se v Trstu tekem čnega leta naberejo velike vsote. »Piccolo« je izkazal nje-mu tekem 1926. odstetih daril v znesku lir 1.060.746. Za »Legos« je nabiral 93.167.70, za Battistijev spomenik v Bolcanu 36.442.75 lir, za Oberdankov spomenik v Trstu pa samo 2035 lir.

— Barduzzi — fašistovski tajnik za tržaško in gorško pokrajino. On, Barduzzi vodi fašistovsko zvezo v tržaški pokrajini. Sedaj se je raztegnil njegov delokrog na Gorško; imenovan je za političnega tajnika gorške fašistovske zveze. Naprieto mu je tako ogromno delo, ker ell. Popolo di Trieste trdi, da treba tudi na Gorškem še le naučiti ljudi, kaj je fašizem!

— Prapor za miličnike v Sempetru na Krasu. V nedeljo je bila v Sempetru velika slovesnost. Izročen je bil miličnikom prapor, ki jim ga je daroval tamonjske prebivalstvo v znak protesta proti znanemu atentatu, pri katerem je poginil miličnik Kerševan. K slavnosti sta prisla prefekt Fornaciari in general Monesi iz Trsta. Miličniki so slovesno obljubili, da bodo zvesto čuvali izročni jim prapor na meji domovine. Bilo je več govorov in omenjal se je z ogorčenjem tudi atentat. Navzoča sta bila miličnika Kavčič in Kralj, kterima je prefekt na željo odbora izročil zapestno uro. To sta ona dva, ki sta bila pri atentatu ranjena. V Sempetru je bilo polno zastopnikov oblasti iz Trsta in Postojne. Bilo je seveda mnogo ljudstva, ker mora prihajati takim svečanostim in tudi prapor je moral biti darovan! Atentat je še vedno zagoneten.

— Da se razpršijo sumnjenja proti Slovencem. V to svrhu je povedal javno poudariti za Stanjel, Smarje in Gabrije Ugo Bassi tole: Uspeh liktorskega posojila v občinah, ki jih upravljam, je tako zadovoljiv, da jaz kot občinski načelnik in Italijan visoko cenim dobro voljo svojih občanov in prav je, da izve to tudi javnost, da se razpršijo sumnjenja, ki jih goje na mnogih krajih proti Slovencem.

— Dunajski kapital se polšača Dreherjevih tovarnih. Tržaški fašizem ima v svojem programu tudi italijanizacijo podjetij. Dreherjeve tovarne so tri: v Trstu, na Dunaju in na Celkem. Lani je Dreher odstopil svoje tovarne trem dunajskim bankam. Tako je prišla tudi tržaška Dreherjeva pivovarna pod kontrolo avstrijskih bank. Tržaška tovarna je bila pasivna. Zadnja leta se je posluževala tudi italijanskega kapitala. Ali dunajske banke so takol plačale dotične kredite in odtegnile tržaško tovarno vplivno italijanskega kapitala. Tržaški fašisti naglašajo, da zahteva italijanski zakon od tujih družb dotok nacionalnega kapitala za najmanj dve tretjini in italijansko državljanstvo za polovico in še enega izmed upraviteljev. Dunajčani so si napravili načrt, po katerem bi navidezno ugodili zahtevi italijanskega zakona, v resnici pa bi oni ostali neomejeni gospodarji Dreherjevega podjetja v Trstu. »Popolo di Trieste« kriči in kliče k pozornosti, da ne pridejo neki dan grda razočaranja.

— Dneve železnice. Na tej ali oni postaji se gnetijo ljudje pa ni uradnika, da bi dal listke. Vlak je tu, treba vstopiti. Potniki brez voznih listkov moralo plačati globo. Opozorilo, da ni uradnikov pravčasno, da bi si kupili listke, ne pomagajo nič. Molči in plačaji! V tem pogledu se oblikuje posebno Sv. Lufija, kjer je velik

promet. Zjutraj se uradnikom ne ljubi vstati, ljudje čakajo, vlak je tu, vstopijo in v vozu morajo plačati listek in veliko globo. Pristno italijanski Pa se Mussolini toliko baha, kako vzoren je fašistovski red v Italiji.

— Društveno gibanje. V Gorjah so vzpizorili »Desetega brata«. Dramatični odsek je imel mnogo truda, igralci pa so reševali svojo nalogo izvrstno. Pred namerna vzpizoritvijo »Desetega brata« v Kotmarivasi se je dvignil velik vihar kotmariskih mogočnikov in dvorana je bila zadnji hip odpovedana. Nasprotniki včasih radi govorijo o potrebni spravi med Nemci in Slovenci, ali oni razumejo to spravo le tako, da bi se morali Slovenci kar lepo udati nemški volji. Slovenci se ne bodo dali oplasti, marveč bodo nadaljevali svoje kulturno delo, ker je ljudstvu potrebno in koristno. Barbarsko je to, ako se grozi s po-bojem Slovencev, ko hočejo prirediti gledališko predstavo! V št. Primožu v Podjuni so vzpizorili igro »Logarjeva sinova«, ki je prav dobro uspela. Udeležba je bila velika.

— Oklepajte se domačih posojilnic. V Ziljski Bistrici deluje posojilnica, na katero so naši domačini lahko ponosni. 35 let že obstoji ta zavod in tekem tega časa je storil ljudstvu mnogo dobrega. Lansko leto je bila posojilnica primorana pri sestavi zlate bilance nakazati 2000 S čistega dobička državi. Posojilnica je doslej podpirala ognjega družstva, kupila je živino

zdravstveno orodje ter poskrbela predavanju o uporabi orodja. Pred 10 leti si je postavila svoj dom, v katerem je tudi domača mlekaria. Slovenski denar v slovenske denarne zavode, potem bodo imeli Slovenci od svojega denarja koristi! Kdor nosi denar nemškemu nacionalcem pomaga »Schulvereinu« in podpira hujšaka proti slovenskemu ljudstvu!

— »Schulverein« hoče povečati svoje delovanje med Slovenci. Po petih letih je bila v Globasnici zopet »Schulvereinova« božičnica, pri kateri je bilo obdarovanih 20 otrok.

Sokol

Sokolstvo in politika

Izjava starešinstva JSS, ponovno soglasno odobrena na seji, dne 17. januarja 1927.

V sedanjih volilnih borbi se ponovno dogajajo slučaj, da se zanaša Sokolstvo v politiko, čeprav smo že opetovano resno in bratsko opozarjali vso javnost in vse svoje članstvo, naj tega ne delajo, ker tako nepremišljeno ravnanje na vse strani samo škoduje.

Zato smo primorani, da tudi danes opozarjamo na svojo izjavo z dne 23. maja 1926, ki jo je tedaj priobčilo naše dnevno časopisje in ki je zgrajena na sklepih II. sokolskega sabora v Zagrebu z dne 18. avgusta 1924 (»Organizacija« str. 6-8), na sklepu odborove seje JSS z dne 7. septembra 1925 v Zagrebu in ki končno temelji na besedilni prisegi (zaobljubi), katero mora vsak član in vsaka članica položiti dne 1. decembra vsakega leta.

Ti sklepi, ki so seveda za vse članstvo brez izjeme in brez pridržka strogo obvezni, so tako jasni in nedvoumni, da izključujejo vsako zlorabo Sokolstva v strankarsko politične svrhe.

Kdor se pregreši proti tem sklepom, naj nosi posledice, ki jih vsebujejo pravila in predpisi naše organizacije.

Zdravo!

Starešinstvo Jugoslav. sokolskega saveza.

Hallo!

Izpadajo Vam lasi?
Vas srbi glava, imate
luske? Zelite lepe,
polne in duhčaste lasi?
Vporabljajte s zaupa-
njem čez 40 let pre-
skušano sredstvo za
odgoj lasi

Dr. DRALLE-ja
brezovo vodo

Bodalo zamaknjeni z uspehom.
Skladišče za preprodavce: »ISIS« D. D.
Odobitelj »Georg Dralle« Zagreb, Palmotičeva 44.

REUMATIZEM?

Išias? Ulozi?

Dr. med. H. Lebenstein iz Fröbel-hospitála v Berlinu, piše: »Uspešno mi je z jednostavnim lečenjem z uživanjem žveplene vode

„Venecin“

doseči gibanje pri bolnikih, kateri so bili brez moči in vezani na posteljo, ter trpeli hude bolečine, da so se bolniki svobodno kretali, kar niso mogli prej dolgo vrsto let.

Slično pišejo drugi sloveči zdravniki, kar je omenjeno v našem prospektu, ki ga vam pošljemo brezplačno.

»Venecin« dobite v vsaki lekarni in drogeriji v Zagrebu, steklenico po 30 Din. a izven Zagreba po 35 Din.

Glavno skladišče za SHS:

COSMOCHEMIA k. d. Zagreb, Račkoga

ulica 7a.

POTNIKI na RIVIERO

dobe že vse kar se tiče prehodnih oblik ter novih spomladanskih modelov v bogati izbiri že pri nas.
:: Obisk se izplača ::
Brezplačno razkazovanje

Modellhaus Schwarz,

GRAZ, Herrengasse 3.

Naše ilustrirano spomladansko in poletno modno poročilo izide začetkom marca. Predznanbe na brezplačno pr. poslatev sprejemamo že sedaj.

1445

Zdrava in krepka deca so materina sreča!

Prosti zrak, svetloba, skrupulozne telesne čistote ob strogi higijeni v hrani, so bitni pogoji za dobro zdravje in za čvrstost vaše dece.

Izbrano hrano, k temu redno, bogato na vitaminih, fosforju, in v najmanjšem obsegu nudijo Vam

OVOMALTINE

ako jih uporabljate v hrani deteta že odstavljenege od prsi, one daio detjemu organizmu vse sestavine, potrebne za razvoj. OVOMALTINE močno pomagajo za časa kritične dobe rastenja v kratkem času izboljšajo splošno stanje nežne, rahitične in bolehe dece.

Ovomaltine se dobi v vsaki apoteki in drogeriji po cen:

100 gr 18-50 Din. 250 gr 36-25 Din.

500 gr 63-25 Din.

Zahtevajte poskusno pošiljatev, sklicujoč se na list. od

Dr. A. WANDER d. d. tovarna
farmaceutskih in dijetetnih preparatov
ZAGREB, Jurjevska ul. 37.

M. Zévac

Papežinja Favsta

Roman

V silni zadregi je pobesila oči in vzdihnila iz globine srca, mečkaje vogal predpasnika med žuljavimi prsti.

»Nu, je povzel Croasse s svojim krasnim glasom, ki ga je Filomena tolikrat občudovala, »samo gledat me najbrže niste prišli?«

Filomena je dvignila trepalnice in odgovorila z vso smelostjo svojega deviškega srca:

»O, pač... ko ste tako lepi!...«

»Oho! je pomislil Croasse. »Tedad nistem samo junak, ampak tudi krasotec, ne da bi kaj vedel o tem?«

Pogled, s katerim je meril tresoč se Filomeno, je postal dokaj blagohotnejši; nič več se mu ni zdela tako grda.

Videč, da mu gre njena beseda do živga, se je Filomena še bolj osokolila.

»Hotela sem vas povabiti, da bi si z menoj ogledali vrt,« je zamrmrala. »Videl boste, koliko imamo cvetic in sadja...«

Croasse je izprevidel, da se ji mora oddolžiti s kakim poklonom.

»Oh, Filomena,« je zakrkal, »najrajši bi trgali cvetje vaše ponižnosti in sadje vaše kreposti!«

Po tem priznanju, ki se je zdelo Croassu predrzno, Filomeni pa odločilno, sta za trenutke oba obnemela: Croasse od ponosa na svojo spretnost in obhajanje z ženskami, Filomena pa od sreče, ker je čutila, da se vendar že pogreza v brezno grehot. Spogledala sta se, sprijela se za roke in odšla po vrtu...

Filomena je iz previdnosti vlekla Croassa v zapuščen konec samostanske ograde, ki je bil jako pripraven za ljubavne pomenke, razen tega je bil tisti kraj že nekaj dni strogo prepovedan redovnicam. Filomena je hotela nasiti radovednost in glad po ljubini, oboje namah. Po zviti ovinkih je privedla svojo žrtev v zaželjeni kraj, ne da bi ju bil kdo opazil. V zatijšu je stala majhna hišica, ob-

dana s plotom. Ko je starka prišla do nje, ji je srce utripalo, kakor bi se hotelo razleteti.

»Preplezati morava plot,« je šepnila z zamirajočim glasom, ka-
žoč na zaklenjena vrata.

»Čemu?« je bedasto vprašal Croasse. »Kaj bova na oni strani?«

»Evo hišice. Tam naju ne bo nihče poslušal, nihče videl in opa-
zoval...«

»Počakajte,« je rekel Croasse, ves kipeč od vneme in drznosti; »preskočil bom plot pa vam odprem od znotraj.«

»Oh, res ste junak!...«

Zavihtel se je čez plot in neutegoma skočil k vratom, da bi jih odprl Filomeni. Tedajci pa je začul nagle, lahne korake. Ozrl se je in toliko da ni vzkliknil od začudenja: mlado dekle je teklo s sklenje-
nimi rokami proti njemu... Njeni lasje so bili razpleteni, njen pogled
proseč, njen obraz čudovito lep, čeprav ga je pačila groza.

»Oh, gospod,« je zaprosila, »kdorkoli ste, rešite me! Spravite
me od tod!...«

»Naša pevka!... Cigančica Violetta!...« je vzkliknil Croasse.

Druga ni utegnil reči, zakaj baš tisti mah se je pokazal na
pragu hišice nekdo, ki ga je Croasse predobro poznal. Ta nekdo je
bil Belgoder!

Croasse še ni videl cigana drugače kakor s krepelcem v roki.

Tudi to pot je stiskal pod pazduho sila ugleden drenov kol. Croasse
je prebledel in zastokal; noge so se mu zašibile.

Belgoder je surovo prijel Violetto za komolec in zarečal:

»V hišo!... Drugič bo pela palica, zapomni si!...«

Ubožica je sklonila glavo in je počasi izginila v hišico. Ko je
zaprla vrata za seboj, se je Belgoder obrnil h Croassu. Ujel ga je
baš v trenutku, ko je hotel planiti čez plot. Nesrečni Croasse se je
zgrudil na kolena. Belgoder ga je prijel za ovratnik in ga je postavil
na noge.

»Lepo, lepo!« je dejal. »Kaj delaš tu?«

»Vas iščem... gospodar!...« je zajecjal Croasse v svojem
smrtnem strahu.

»Nu, evo me! Le noter, da se pomeniva!... Marš, ali pa zapoje
krepelec!...«

Filomena je skozi razpoko v ogradi opazovala ta prizor in je
slišala vsako besedo. Videla je Violetto in Belgodera; videla je tudi
kako je pal Croasse pred ciganom na kolena. Tedaj se je zbala in
je pobegnila, kar so jo nesle noge.

Srce ji je bilo tesno od žalosti, ker je šla prva in najbrže tudi
poslednja prigoda njenega življenja po vodi, a tudi od zadošenja,
ker je zasačila veliko skrivnost. Vedeti skrivnost pa pomeni toliko
kakor povedati jo; in res je sedela Filomena nekaj minut nato pri
sestri Marijangelu ter ji je pod obljubo najstrožje molččnosti raz-
odevala, kaj je videla in slišala. Ko je bila zgodba pri kraju, se je
sestra Marijabela globoko zamislila.

»Cujte, sestra Filomena,« je rekla čez nekaj časa, »stvar je resna
da nikoli tega. Častita mati opatica bi naju strašno kaznovala, ako
bi vedela, da veva...«

»Jezus! Nikar me ne strašite!...«

»In z druge strani: če boste zmogli držati jezik za zobmi!...«

»To vprašanje je žalitev, sestra Marijabela!«

»Nu, vidite, da mi ste zmogli,« je blado odgovorila tovarišica.

»A to pot bo vendarle treba. Obeta se vam...«

»Kaj se obeta?« ji je planila Filomena v besedo.

»Lahko da bogastvo! Gotovo pa brezskrbno življenje! Mislite na
to, sestra Filomena.«

Več ni hotela povedati, naj jo je Filomena še toliko zaklinjala.

»Zvedeli boste pozneje. Ako hočete zaslužiti na kupe zlata,
toliko, da se boste lahko oblačili kakor meščanska gospa in pre-
mamihi junaka, ki pripovedujete o njem — držite jezik za zobmi!«

Misel, da utegne osvojiti prepega Croassa, je vzela Filomeni
poslednji kosček pameti. Zaklela se je, da hoče molčati kakor
grob... Tedaj je sestra Marijabela naglo odšla; zaradi varnosti
pa je zaklenila Filomeno v celico.

Marijabela je hotela k staremu paviljonu, ki ga je sama po-
kazala Pardaillanu in Karlu Angoulémskemu. Toda paviljon je bil
prazen. Tudi v njegovi okolici ni bilo o neznancih ne duha ne sluha.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne
namene občinstva, vsaka beseda 50 par.
Najmanjši znesek Din 5.—

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega
znajaja, vsaka beseda Din 1.—
Najmanjši znesek Din 10.—

Obiti

Dvokolesa
popravila najbolje, najhitre-
je in najceneje Florjančič.

Galoše popravila
parna vulkanizacija Škafar.
Ljubljana, Rimska cesta 11.

Galoše popravila
v skladu potrebe takoj
Lorenz Brocjak, Vidov-
danska 2. 1180

Avtotakso podjetje
v vsem inventarjem in obrt-
odam. Naslov v oglašnem
oddelku »Jutra«.

Službe
dobe

5 zastopnikov
ali zastopnik, ki obiskujejo
vse stranke — z nekoliko
kavice, smotne, sprejemlj-
vajo predmeta, ki ga radi
vsaka družina in tudi posa-
mezniki. Prihoditi je smot-
no do 3. Dina. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»Fremet«.

Orožniško kuharico
sprejme s 1. februarjem
šasdar, stanica v Slovenski
Bistrici. 1219

Kuharica
popolnoma zdrava in čvrsta,
kaj bi samostojno oprav-
ljala tudi vsa druga gospo-
dinska dela, dobi službo
proti dobri plači pri tro-
štanski obitelji z enim šol-
skim otrokom. Službo daja-
lec je akad. Inteligent in
lepem slovu. Trgu ob želez-
nici. V slučaju službenega
razpisa, postane hišna
plača postaranka stvar —
Starost 30-40 let. Pripo-
ročljivo je tudi nekaj zna-
nja nemščine. Ponudbe s
začetnimi zahtevami pod
značko »Hišna pomoč B« na
oglasni oddelku »Jutra«.

Perfektno kuharico
z dolgoletnimi spretnostmi,
zdravo in pošteno Sloven-
ko, od 35 let naprej, sprej-
me takoj proti dobri plači
k majhni družini. Ponu-
be na naslov: Jakli, Kar-
lovac. 1129

Zastopnike
proti vsaki proviziji in
fiksni plači takoj sprejem-
Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod značko »Za-
stopnik 69«.

2 prešivalki
(šepetari) gornjih delov
sprejme takoj v trajno delo
Ivan Prošter, tovarna čev-
ljev v Kranju. 1276

Kavarniškega
vajeja
s hrano in stanovanjem v
hiši sprejme »Narodna ka-
varna« v Ljubljani. 1263

Vpokoje železničarja
žilega in zdravnega, sprej-
memo v službo. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«.

Žensko
za nadziranje stranišij sprej-
me restavracija »Zvezda« v
Ljubljani. 1205

Izvirne pletilje
sprejme trgovina Ahila v
Siki. 1218

Korespondenta
smotnega slovenskega in
nemškega, izkušenega želez-
narija sprejme vletgovni-
na s telesom. Ponudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»Vestan 280«.

Poštna pomočnica
vestna in popolnoma samo-
stojna, s dobro prakso,
išče službo. Event. dopi-
se na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Posta«.

Prodnar
vsestranski (tudi trgovski)
nabavljatelj, zmožna slov-
niščina, zadostno tudi
laščke in franco jezika, je
obširno predizobražbo in
vrednotno prakso, želi ka-
rinskih primerno službo,
bodi v pisarni ali kot
vzgojiteljica (instruktorica)
pri boljših rodbini. Cenje-
njenje na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Inteligentna«.

Prodnar
vsestranski (tudi trgovski)
nabavljatelj, zmožna slov-
niščina, zadostno tudi
laščke in franco jezika, je
obširno predizobražbo in
vrednotno prakso, želi ka-
rinskih primerno službo,
bodi v pisarni ali kot
vzgojiteljica (instruktorica)
pri boljših rodbini. Cenje-
njenje na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Inteligentna«.

Prodnar
vsestranski (tudi trgovski)
nabavljatelj, zmožna slov-
niščina, zadostno tudi
laščke in franco jezika, je
obširno predizobražbo in
vrednotno prakso, želi ka-
rinskih primerno službo,
bodi v pisarni ali kot
vzgojiteljica (instruktorica)
pri boljših rodbini. Cenje-
njenje na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Inteligentna«.

Prodajaliko

dobro izveščano, iščem s
1. garancijo za modno trgo-
vino v Ljubljani. Hrana in
stanovanje ter 500 Din.
Plače. Ponudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Prodajaliko«.

Blagajničarka
starejša, spretna in vestna
sprejme večja trgovina. —
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«.

Služkinjo
z dobrih spretnostih sprej-
mo za stalno. Prednost
imajo one, katere znajo
kuhati ter opravljati vsa
hišna dela, kakor tudi vrt
in imajo volje do otrok.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«.

Priljubljeni delavcev
vsake vrste, sprejme večje
delovno delo za takoj v
dobro in stalno službo. Vi-
šji morajo 5-15.000 Din.
Plače. Ponudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Delavci«.

Največji zaslužek
dobro organizirano spo-
sobno gospodinjstvo ali da-
ma, kateri razpolaga z
majhnim kapitalom, nudim
na lastni račun prvotne
največje gumijske in bi-
jelijske predmete v pro-
pajo. Ponudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Dobitke«.

Natakarico
pridno in pošteno, z dobro
praktico, sprejme na do-
vojenjem. Ponudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Nastop s 1. svetočim«.

Službe
iščejo

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Postrežnica

išče službo za dopoldne. —
Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Postrežnica«.

Čevljar, vajenca
sprejem v Kolodvorski
ulici 18, dvorišče. Prednost
ima tisti, ki se je že nekaj
časa učil. 1285

Strojevodja
parnih in elektr. obratov,
ki ima 25 let prakse, sa-
me, želi premeniti službo
s 1. februarjem. Cenjene
ponudbe pod »Strojovnik« na
podružnico »Jutra« v Celju.

Izvirna pletilja
vzame delo na dom. —
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«.

Zobotehnik
mlajši, išče službo. Gre
tudi na deželo. Dopisje na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»Zobotehnik«.

Trg. pomočnik
mlajši, želi premeniti sode-
njo službo. Naslov v oglasni
oddelku »Jutra«.

Za potnika
ali zastopnika išče službo
mlad trg. izobražen gospod,
ki ima veselje do potova-
nja. — Ponudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Začetnik 349«.

Hišnica
brez otrok, išče primerno
službo za takoj. Naslov pod
šifro »Služnost 44« na oglasni
oddelku »Jutra«.

Trg. pomočnik
mesarne stroke, voljašne
prost, vešč slov. slobohri.
in nemščine ter dober pro-
dajalec, želi službo. Cenj.
ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Vestan«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Trgovce
vsestranski, vztrajni, stro-
kovno v poznaju blaga,
vporaben v pisarni in za
potovanje, išče primernega
namočenja. Dopisje na oglasni
oddelku »Jutra« pod šifro
»Isbarna moč«.

Dve lepi maski

belo-črni, napredaj. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«.

**Vsakovrstne rablje-
ne predmete**
pisane, življane in druge
stroje, pohištvo in klavirje.
vseh vrst muzikalije, opre-
me itd. prevzame
v komisiji, prodajo
pod najugodnejšimi pogoji
»POSEST«, Ljubljana, Mi-
klošičeva cesta 4. 48

Črna zimska obleka
za srednjo postavno napre-
daj v Jeranovi ulici št. 1
(Trnovo). 1277

Kolo
dobro ohranjeno, poceni
napredaj v Maistrovi ulici
št. 9, soba 21. 1279

Črno sukno
rdeče paspalirano, pripravo-
no za g. policiste, ugodno
prodaj. Naslov v oglasni
oddelku »Jutra«.

Ognjegazni stroj
nerabljene, zelo ugodno pro-
dam. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«.

Hrastovo spalnico
novo, prodaj. Naslov pove
oglasni oddelku »Jutra«.

Smoking obleka
za manjšo postavno po zelo
ugodni ceni napredaj. Na
oglasni pripravnosti v trgo-
vini T. Kunc, Mestni trg
št. 14. 1306

Železen štedilnik
nov, prodaj radi selitve
za polovico ceno. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«.

Astrahan-čepice
črne, za sankanje, drsanje
in smučanje, v zalogi pri
Brata Capuder, Ljubljana,
Vegova ulica 2. 1309

2 letestena
za električno razsvetljavo,
vsega in namiznega ter
2 elektr. likalnika
za krojače napredaj. —
Poišče iz: Brata Capuder,
Ljubljana, Vegova ulica